

Mihalache ígérete

Előkelő vendég járt a szomszédunkban. Temesvárott: a belügyminiszter. Amint jónéhány nappal ezen a helyen megemlékeztünk róla: eljött, hogy a személyi kapcsolatok közvetlen légkörében szerezzon elven impressziókat és helyszíni tapasztalatokat mindarról, ami az ittélő népeket foglalkoztatja. Megnézze személyesen: mi az, ami fáj, amin segíteni kellene, amin segíteni lehet, ha egyszer valaki komolyan rászánja magát.

Közigazgatási konferencián elnökölt Mihalache a temesvári kormányzóság épületében és — ha már elsősorban a közigazgatásról esett szó — volt alkalma személyesen is meggyőződést szerezni arról, hogy mennyire nem azokat a célokat érte el a közigazgatási törvény, amelyeket a nemzeti-parasztpárti kormány a decentralizálás jelszavával szándékozott jellemezni és egyben meg is valósítani. Eppen a bánáti kormányzóság palotájában hallotta meg a belügyminiszter a magasrangú közigazgatási tisztviselők jelentéséből, hogy a decentralizálás a gyakorlatban csupán kifigurázott jelszó maradt; hogy a tartományi igazgatóságok címét és keretét kaptak ugyan, de hatáskörük és feladatuk betöltésére megfelelő eszközökkel igen keveset, sőt még annyit sem.

Mihalache, a gyakorlati politikus koncepciójának elaszticitására jellemző módon, azonnal a megfelelő hangnemből reflektált a hivatali főnökök részéről elhangzott panaszokra. Amint temesvári tudósítónk híven beszámol róla: a belügyminiszter sietősen hangsúlyozta a községek autonómiájának nagy fontosságát és jelentőségét, a közigazgatási törvény mielőbbi reformjának szükségességét és kijelentette, hogy feltétlenül mielőbb ki kell szélesíteni a tartományi igazgatóságok hatáskörét, amely a tényleges közigazgatási decentralizálást lesz hivatva megvalósítani. Igaz ugyan, hogy nem máról-holnapra, nem is holnaputánra; de mindenesetre egy „lassu átmenettel”, amely nem fog különösebb megrázkódtatásokat okozni közigazgatásunk mai fejlett és modern ügykezelésének, amelyet Mihalache belügyminiszter őszinte csodálattal látszott tudomásul venni. Őszinte csodálattal, amelyben volt egy kis meglepődöttség is, de főleg volt egy azonnal fellobbogó agilitás: intenzíven fogja áttanulmányozni a mi közigazgatási ügykezelésünket, hogy azt minél előbb a régi királyság területein is bevezethesse.

Meg vagyunk győződve róla, hogy a temesvári közigazgatási konferencián megjelent urak, a magasrangú közigazgatási tisztviselők, jóleső érzéssel vetétek tudomásul a belügyminiszter kellemes csengésű szavait. Bizonyos, hogy egyikük arcán sem jelent meg az a fanyar mosoly, amelyre ebben a pillanatban nekünk kell gondolnunk, amikor a községi, a megyei, a tartományi önkormányzatunk hatásköréről esik szó és provinciális közigazgatásunk módszereinek dicséretét kell hallanunk az ország belügyminiszterének ajkairól. Azoknak a közigazgatási ügykezelési módszereknek a dicséretét, amelyeket több, mint egy féltizeddel ezelőtt éppen Mihalache elődjei egységesítettek az ókirálysági nivóra, tüzzel és vassal, jobb ügyhöz méltó buzgalommal. Talán nem is fogja soha megátudni Mihalache belügyminiszter, hogy mennyi erőfeszítésünkbe került nekünk, erdélyieknek és bánátiaknak, hogy az egész egységesített közigazgatásból amnyi rendszert és praktikumot, amennyi itt még számunkra megmaradt — megmenthessünk. Ha meg tudja valamikor, bizonyára hálás lesz nekünk, hogy ezzel már akkor lehetővé tettük, hogy ma újra példát vehessen róla — az ókirálysági adminisztrációk új sikeres átreformálására.

Tizenkét hosszú esztendő egységesítési

Harminc millió dollár készpénz, tizenöt millió áru

Egy angol csoport is részt vesz a kölcsönben. Popovici pénzügyminiszter teljhatalmu megbízása. Uj beruházásokra van szükség és nem költségvetési lyukak betömésére. A kedvező kölcsönhírek megerősítették a kormány helyzetét

Bucurestiből jelentik: A kedvező kölcsönhírek megerősítették a kormány helyzetét. Kormánykörökből származó értesülések szerint a kölcsön 45 millió lesz és abból

30 millió dollár a készpénz, 15 millió pedig áru alakjában jön be az országba.

A kellemes kölcsöntárgyalási híreket még az ellenzék is örömmel fogadta, mert ettől várja az ország gazdasági feljavulását.

Ma Popovici pénzügyminiszter újabb jelentést küldött a kölcsöntárgyalásokról. Eszerint a kölcsönben részt vesz a Hambros angol pénzcsoport is.

A kibocsátási áriólyam kedvezőnek ígérkezik, de a tárgyalások ekörül még folynak. Popovici re-

méli, hogy szombaton laza indulhat. A lapok cáfolják azt a hírt, mintha Mironeșcu is kiutazna Párisba a kölcsöntárgyalások folytatására, mert a miniszterelnöknek nem kell beleavatkozni a kölcsönügybe. Popovici ugyanis úgy a királytól, mint a kormánytól teljhatalmu megbízást kapott a kölcsöntárgyalások lebonyolítására.

Az Adevărul ma hosszasan foglalkozik ismét a kölcsönüggyel és eszerint ami a kormánynak a kölcsön felhasználási garanciáját illeti, azt nem lehet a költségvetési lyukak betömésére, vagy különböző adósságok kiegyenlítésére fordítani, hanem abból új beruházásokat kell eszközölni és a mezőgazdasági hitelintézet finanszírozását kell megteremteni.

Eladják a kukorica-kivitel koncesszióját is

— A tengeri exportja is beleesett a kormány koncesszió-eladási igyekezetébe —
Német konzorcium a vevő

Bucurestiből jelentik: Modgearu földművelésügyi miniszter egy német konzorciummal beható tárgyalásokat kezdett meg a tengerikivitel koncesszionálására vonatkozólag.

A német konzorcium 4-5 millió márkával kívánja megváltani a koncessziót, amelyet mezőgazdasági gépek és vasúti anyag alakjában fizetne ki a román kormánynak. A tárgyalások kedvező eredménnyel bíznak.

FISCHER TIVADAR interpellációja folytán a naturalizált állampolgárok sérelmei a kamarában

közvetlenül az igazságügyminiszter elé kerültek, aki orvoslást ígért — BELLER HANS a bánági kisiparosok nyomoruságáról —

Bucurestiből jelentik: A kamara mai ülésén többek között Fischer Tivadar szólalt fel és azt panaszolta el, hogy a naturalizált állampolgárok kérvényeit az illetékes hatósági ténnyezők nem intézik el rendesen. Konkrét esetet is mondott el. Egy Blum Mór nevezetű nagyváradi lakos ügyét, aki még 1926-ban beadta naturalizálási kérvényét, azonban még odáig sem jutott el, hogy a kérését a hivatalos közlönyben meghirdethesse.

Voicu Nitescu nyomban válaszolt az interpellálóknak és kijelentette, hogy megvizsgálja a konkrét panaszt, de egyszersmind védelmébe

vette a naturalizálási bizottságot, amelynek elnöke, a bucaresti-i tábla főelnöke, a legképzettebb román jogászok egyike.

A következő felszólaló Beller Hans (sváb) képviselő volt, aki a bánági kisiparosok nyomoruságát tette szóvá. Főemlítette, hogy Temesvárott 275, Perjámoson 46, Teremen 43, Marienfelden 28, Zsombolyán 65 kisiparos adta vissza iparigazolványát. Kádárlakon 2000 lakos közül egyetlen kisiparos sem kapott adókedvezményt. A köz- és magánépítkezések megindítását kéri a helyzet feljavítása érdekében.

Gyártás Elemér az erdélyi részvénytársaságokért

A szenátusban az egyenesadó-törvényt módosító javaslatot tárgyalták. Gyártás Elemér az erdélyi részvénytársaságok válságos helyzetéről beszélt, értékes tájékoztatót nyújtva arról, hogy milyen súlyos következmé-

nyekkel járhat, ha a kormány az újabb adóterhet jelentő javaslatot kérésztülhalszolja a szenátusbanis. Több módosítást ajánlt, amelyeket azonban a szenátus nem fogadott el és megszavazta a törvényjavaslatot.

kísérletezéseinek múltán, örömmel és elégtelképpen regisztráljuk a belügyminiszter temesvári kijelentését, amelyben a mi törekvőféltizeddel ezelőtt éppen Mihalache elődje zolása foglaltatik. Ugy a multak harcaira és tiltakozásaira, mint a jelen sérelmeire és követelményeire nézve. Am várakozással nézük a miniszteri megnyilatkozásokat követő

intézkedések bekövetkezését, ha megannyira „lassu átmeneti” tempóval is jönnek azok, mint amilyen gyorsan elhangzott rájuk az ígéret. Mert lényegében véve azt várjuk a kormány tagjaitól, hogy ittjártuk alkalmából lehetőleg hozzanak számunkra, ahelyett, hogy — akár jópéldát is — mindig csak visznek tőlünk. (J.)

Bonyodalmak dr. Robu János özvegyének újságárusító bódéi körül

Arad volt polgármestere vagyontalanul hagyta özvegyét, aki koncessziót kapott két újságbódéra — Egy felebbezés miatt a reviziós bizottság megsemmisítette az összes újságárusító bódék koncesszióját

Nyilvános árlejtést ír ki a város

Robu János dr. Aradváros egykori polgármestere néhány hónappal ezelőtt váratlanul bekövetkezett halála után családja rendkívül szerény anyagi viszonyok között maradt hátra. Németországban tanuló egyetemi hallgató fiának abba kellett hagynia tanulmányait, mert özvegy édesanyja nem volt képes fedezni az azzal járó kiadásokat. Ilyen körülmények között özvegy dr. Robu Jánosné a város vezetőségéhez fordult és arra való hivatkozással, hogy elhunyt férje éveken keresztül szolgált önzetlenül a várost és annak polgársága érdekében, segítséget kért anyagi helyzetének megjavítására. A város vezetősége belátta a kérés méltányosságát és hosszas fejtörés után a permanens-bizottság végre megoldást talált. A város uccáin elhelyezett újságárusító bódék koncesszionálásának joga a várost illeti meg és ezért elhatározták, hogy

két ilyen kioszk koncesszióját adják Aradváros egykori polgármestere özvegyének.

A terv végrehajtását oly módon eszközölték, hogy revízió alá vették a kiadott koncessziókat és azoknak két tulajdonosát, Martin János és özv. Trailescu Jánosnéét egy-egy kioszkot elvesznek és ezeket az özvegynek adják.

Martin János tekintetbe vette azokat a körülményeket, amelyek a várost ilyen határozat hozatalára készítették és beleegyezett a kioszk átadásába. Özv. Trailescu Jánosné azonban nem volt hajlandó erre és megfeleltette a permanens-bizottság határozatát a temesvári kormányzóság mellett működő revíziós-bizottsághoz. Ma foglalkozott az ügygel a bizottság, amely meglepetést keltő határozatot hozott.

A revíziós-bizottság megállapította, hogy az összes újságárusító kioszkok koncesszióját nyilvános árlejtésen kívül kapták meg az érdekeltek és ezért nemcsak az özv. dr. Robu-néra vonatkozó legutóbbi határozatot semmisítette meg, hanem az összes kiadott koncessziókat. Kötelezte a várost, hogy a legrövidebb idő alatt írjon ki nyilvános árlejtést a kioszkok koncesszionálására és az eddig kiadottakat nyomban semmisítse meg.

A határozat értelmében ma senkinek sincs koncessziója az újságárusító kioszkokban. A város vezetősége azonban nem elégszik meg az eddigi történetekkel. Megállapította, hogy özv. Trailescu Jánosné azon a címen kapta meg a koncessziót árlejtésen kívül, hogy hadirokkant. Ez a jogcím még a világháborúból datálódik, amikor is az aradi uriaszony önkéntes ápolónői szolgálatot teljesített és hivatásának vég-

zése közben megsebesült. Utána néztek a törvény erre vonatkozó rendelkezéseinek és megállapították, miszerint a törvényes rendelkezések előnyben részesítik a hadirokkantakat, de határozottan kimondják, hogy egy-egy hadirokkant csak egy kioszkot kaphat, amelyet személyesen köteles vezetni. Egy rögtönzött vizsgálat azt is megállapította, hogy özv. Trailescu több vasuti állomáson kapott koncessziót újságárusító kioszokra és ezenkívül Aradon is ilyen kioszkokkal rendelkezik. Ezeket nem vezette személyesen, hanem bérbe adta őket.

A tapasztaltak alapján az aradi kioszkok koncesszionálásánál nem részesítik előnyben az uriaszonyt, aki most már csak a nyilvános árlejtés rendes résztvevőjeként pályázhat a koncessziókra. Hogy ilyen körülmények között lehetséges lesz-e özv. dr. Robu Jánosnének átadni az általa kért két kioszkot, az kétséges, *Ami azonban bizonyos, hogy Aradváros jelenlegi vezetőségének valamiképpen segítségére kell sietni az özvegynek, akinek elhunyt férje számos esztendőn át állott városunk élén és ezalatt jelentős érdemeket szerzett Arad fejlődésének történetében.* Robu János dr. emlékezte iránti kegyeletből módot kell találni a szűkös anyagi viszonyok között hátramaradt családjának segítségére.

Kiadják Csehországnak a bécsi követségi tanácsos merényletét

Zaicsek tanácsos halálos sérüléseket szenvedett — Egyik szemét ma kiope-

rálták — Életveszélyes műtét előtt

Bécsből jelentik: Ismeretes, hogy Wepka Gottlieb cseh állampolgár tegnap rálőtt Zaicsek követségi tanácsosra. A késő esti hírek szerint a tanácsos sérülései nem életveszélyesek, de ezt a hírt a Magyarország tudósítója ma megcáfolta. Zaicsek egyik szemét eltávolították, de most kerül sor egy golyó eltávolítására, amely a mellbe furódott és a főütőeret érte. Ezt a műtétet csak néhány nap

mulva lehet végrehajtani s életveszélyes. Csak a műtét után állapítható meg, hogy Zaicsek életben marad-e.

Jogáskörök véleménye szerint Wepka fellett osztrák bíróság nem ítélezhetik, mert exterritoriális területen követte el a gyilkossági kísérletet és így valószínű, hogy ki fogják adni Csehországnak.

Földrengés

Írta: TAKEBAASKI FUMIKÓ.

II.

A poussepousse mint a gyík, úgy siklott a gyalogjárók és autók forgatagában. Yuki a magas ülésről lenézett a déli ucca forgalmára. Japánok, európaiak, kínaiak lökdösődtek a járdán. Befordultak a Yamashitatorra. Ez Yokohma legerőpáiasabb, legmodernebb uccája. Három-, sőt négy emeletes kőpaloták sorakoznak egymás mellett.

— Nemsokára, — gondolta Yuki, — még ennél is szebbet látok!

Issun sakiva yaminoyo!

Nem tudta, hogy egy perc múlva beborul a világ!

Bement az áruházba. Alig ért a pulthoz, alig kezdett el beszélni: — Kérem a számlámat, — mondta, valami kimondhatatlan idegfeszültséget érzett. Talán ilyen a szívbeteg beteg érzése a halálos szivgörcs előtt. Mint az örült dobta el magától az esernyőt, a csomagot, rugta le a szandált, a táskáját magához szorította és rohant, mint akit lódítanak.

Az ajtóban az égre tekintett. Micsoda zaj, micsoda borzalmas döngés, mintha ég, föld és lég szétszakadna. Yuki hörögve ordított és az égre nézett. A kimonója ujját a füléhez szorította és a földre borult. Meg akarta fogni a földet, de a föld zakatolva mozgott, egyre mozgott, percekken keresztül, folyton-folyvást. Négykézláb bele akart kapaszkodni a földbe, megfogni őt, hogy ne mozogjon...

Soká semmit sem érzett, semmit sem tudott. Ugy látszik, a föld megnyugodott és ő sötétben volt.

Először a fejét akarta felemelni. Nem bírta! A kezét akarta szétrakni, nem bírta. Semmije sem fáj. — Lélegzetet vett. A könyöke mellett egy kicsi nyíláson át világosság szűrődött be.

— Talán élve vagyok eltemetve. — Erre a gondolatra a vér felforrnt benne. — Taskete, taskete! (Taskete annyit tesz, hogy „Segítség”) — hörögte szüntelenül. Valami belenyilalt a szívébe, valami

fuldokló fájdalom. Elhallgatott, önmagát kérdezte: — Mi ez, földrengés, mi vagyok, hol vagyok? Mi van az életemmel? Élek?... Meghaltam? Nem, nem, nem haltam meg, nem akarok meghalni, élni akarok, élni... élni!

Semmit sem érzett, se szomorúságot, se fájdalmat, semmit, semmit, csak élni akarást. Élni akarást. Élni akarást, ami feltépte a száját és kiáltásra készítette.

— Taskete, Tasketeeeee... Tasketeeeee...

A karját nem tudta megmozgatni, de a száját odatartotta a könyökéhez, a kis nyíláshoz és újra ordított:

— Taskete... Taskete...

Nagyon fáradt, el kellett hallgatnia, de agya rettenetes gyorsasággal működött. — Biztosan valami nagy katasztrófa történhetett és engem itt fognak felejteni, — gondolta. — Takarékoskodnom kell az erőmmel.

— Taskete, — mondta erőltetve.

— Tasketee, — mondta sirva.

— Tasketeeeee, — zokogva csendesen és a meg szokott imájába kezdett:

A fülei kiélesedtek, úgyhogy a legkisebb neszt is meghallotta volna. Hangokat hallott, beszédet, emberi beszédet, a föld színéről!... Rettenetes volt ez! Most már világosan érezte elhagyatottságát. El van temetve... Élve el van temetve!! Élve!

— Csak egyszer még láthatnám az eget, akárhogy, süketen, bénán, sántán, némán, csak még egyszer, még egyszer megláthatnám! Taskete... Taskete... — kiáltotta aztán újra imádkozott. — Semmi, senki! Taskete... taskete... — hörögte kétségbeesetten.

Megint lépéseket hallott és beszédet, emberi mozgást, lóást, futást, de veje senki nem törődött. Kétségbeesett. Erejét már egészen elvesztette. Még egyszer összeszedte magát, utolsó ordított, tompán, fájdalmasan:

— Taaaskeete...

Hirtelen a föld színéről zaj hallatszott:

— Ki van ott?

Yuki szíve megdobbant;

— Én vagyok... én vagyok...

— Maga az a kisasszony, akit a pályaudvarról hoztam?

— Igen, igen.

— Én vagyok a poussepousse!

— Taskete, poussepousse, meglesz a jutalmad.

— Hol van?

— Nem messze, jól hallok a hangodat.

— Várjon, majd kiáson!

Yuki érezte, hogy a poussepousse dolgozni kezd.

Fel akarta emelni a fejét, de nem bírta.

— Szabadítsd ki a fejem!

— Nem lehet, az túl nagy halmaz. Kis türelmem, a másik oldalon kezdem.

Yuki most iszonyu fájdalmat érzett a bal lábában. Ugy látszik, valami súly összefogta.

A poussepousse oldalát kis ablakszerű rést vágta. A világosság beszűrődött. Yuki szeme a táskára vetődött. Ott hevert mellette.

— Meglesz a jutalmad, poussepousse. Itt a táská.

— Csak jól vigyázzon rá, kisasszony! Siesünk, mert utólr a tűz.

Éles fájdalom nyílalt a derekába.

— Nem lehet, nem bírok mozdulni.

Most vették csak észre, hogy az alsó lábszára egy oszlop alatt van.

— Hé, emberek, jertek ide, emeljétek fel ezt a halmazt. Siessetek, jutalmat kaptok!

Valami európai jött és egy japán.

— Kisasszony, maga az, aki számlát akart az ünént fizetni?

— Igen, igen, jöjjön, segéd ur, megvan a pénz, nagy lesz a jutalma.

Valahonnan egy rongyot kerítettek, öt perc előtt talán valami drága brokát darab lehetett, most még nagyobb az értéke. Életmentő kötélt lőtt. Mintha spárga lenne, átkötötték veje az oszlopot. A két férfi a lábait erősen megvetette, egész erejüket megfeszítették, az oszlop egy egész kicsit felemelkedett. A poussepousse kihúzta Yuki lábát alóla, aztán felnyalábolta, a hátára vette és elszaladt vele. Mögöttük magas lángok csaptak fel.

Most nem kormányváltás következik, hanem rendszerváltás

— mondja GROZA volt miniszter az étterem egyik asztalánál — Sulyos kritika a kormányról, az

áldozati adóról, a bürokratizmusról és a jelenlegi kormány minden ténykedéséről —

Groza János volt miniszter érdekes politikai nyilatkozata az Aradi Közlönynek

Dr. Groza János volt miniszter ma Aradon járt. A valamikor jellegzetesen mosolygó arca mintha elkomorodott volna egy kissé. A Dácia-étterem mindentudó pincérgárdája sem ismerte fel egyszerű megjelenésében a volt minisztert. Az étterem egyik sarokasztalánál politikai elvárataival csendesen társalog. Moldovan Silvius dr. és az Aradon igen jól ismert Gritta Ovidiu volt prefektus vannak a miniszter kíséretében. Talán éppen a legutóbbi huszonnégy óra politikai eseményeiről folyik a csevegés, amikor felkeressük a volt minisztert.

Groza miniszternek az a speciálitása, hogy kitinó arcmemóriája van. Minden újságíró, akivel valaha dolga akadt, az első pillanatban felismeri és a tőle megszokottá vált közvetlenséggel áll rendelkezésére. Külön asztalhoz ülünk:

— Tehát folytassam, amit a másik asztalnál abbahagytam? — mondja összeráncolt szemöldökkel.

— Talán majd kérdezni fogok miniszter ur!

— Parancsoljon, csupa fül vagyok.

— A helppolitikai helyzetről valamit, Kevélmies Uram!

— Ön most azt hiszi, hogy kormányváltásról fogok beszélni. Nem. Most nem kormányváltás következik, hanem rendszerváltás. Gyökeresen szakítani kell a múlttal — különösen a közelmúlttal — fel kell hagyni a politikai álszenteskedéssel, meg kell valósítani azt, ami közzsájon forog — a takarékoságot.

— Dehát hogyan?

Takarékoságot minden vonalon!

— Nem is olyan komplikált ez a probléma, mint sokan hiszik. Természetesen nem az áldozati adóval, mert ez nemcsak hipokrit, de gyáva megoldás is. Azon a társadalmi rétegen vágni egyet, amelyik legkevésbé tud védekezni. Egy-két példával illusztrálhatom, hogyan kellene ma gazdálkodni a kormánynak: Elsősorban vonják be parancsszóval azt a sok utazót, aki Braziliától Kelet-Ázsiáig román sajtóattasé néven ismeretes a nagyvilágban. Ezek az emberek drága pénzeket utaztatnak el. A hatvannyolc gazdasági kereskedelmi és iparkamarát meg kell szüntetni. Elég ebből négy is, mert költségvetésük rengeteg pénzt emészt fel. Vezessenek be időgazdálkodást különösen az igazságszolgáltatásban és a közigazgatásban, hogy ne sétáljon anyyi ember naponként a hivatali folyosókon, hanem otthon dolgozzanak. Teljesen oszton Ford nézetét ezen a téren. Tessék az idővel spórolni, mert ez is pénzt jelent. Nálunk megfordítva van a dolog — nagyon sok az idő és túl kevés a pénz.

Kis gondolkodás után a volt miniszter folytatja:

— Kérdezem azonban, mit kezdhet egy olyan kormány, mely rabja hívet táborának. Ha megszüntetné a sok diplomáciai megbízatást, a rengeteg szinckurát és a legyek módjára hemzsegő inspektorokat, akkor hová lennének a párthívek? Szerintem itt a helyzet kulcsa... — Talán mondana valamit miniszter ur ar-

ról, hogyan képzeli el a rendszerváltást?

Groza János volt miniszter jelentőségteljesen mosolygott, aztán ezeket mondta:

— Nem mondom azt, amit Pilsudsky mond egyik munkájában — pedig nagyon kedvenc olvasmányom... — Bizony nagy megtakarítást jelentene a képviselők és szenátorok fizetésének gyökeres redukálása... Ennek megkísérlése azonban a rabszolgaságban született mai kormány részéről egyet jelentene az öngyilkossággal.

Van-e lehetősége egy tábornok-kormánynak?

— Hogy mit értek rendszerváltás alatt — töpreng a volt miniszter. — hát arról már nem is beszélek, hogy új tarifát és vámpolitikát, a haldokló kereskedelem és ipar istápolását, a válságban szinylődő mezőgazdaság felsegítését kellene forszírozni. Ebben a légkörben

A török külügyminiszter közvetít Románia és a Szovjet között

Tevdik Ruzsdi bej Romániába jön — A kormány hajlandó a tárgyalásokra

Bucurestiből jelentik: A Le Journal Orient értesülése szerint, a román kormány április 1-re meghívta az országba Tevdik Ruzsdi bej török külügyminisztert. Dipl. máciát körök következtetése szerint, a külügyminiszter Románia és Oroszország között a közvetítő szerepet töltené be. Az Epoca tudni véli, hogy Románia hajlandó egy nem megtámadást szerződést kötni a Szovjettel, de csak akkor, ha Besszarabia szuverenitásának kérdése szóba sem jön.

Megszökött egy rab az aradi ügyészség fogházából

Fonderlatos módon sikerült eltűnnie a fogházor szeme elől — Horváth József nem tudta kivárni az egy évi börtönbüntetés kitöltését — Kutálnak a szökött rab után

Izgalmas jelenet színhelye volt ma reggel az aradi törvényszék épülete. Horváth József, az aradi ügyészség fogházának egyik lakója fonderlatos módon megszökött a fogházépületből, mire az örök észrevették a szökést a rabnak már nyomaveszett. Az aradi fogházigazgatóság nyomban megtette a szükséges intézkedéseket Horváth József újbóli kézrekerítésére, aki minden valószínűség szerint a városban rejtőzködik és kellő pillanatra vár, hogy végleg meglépjen az igazságszolgáltatás karmái közül. A fogoly szökéséről munkatársunknak a következő részleteket sikerült megtudni:

Horváth József zsigmondházi lakos az elmúlt év júliusában került az aradi ügyészség fogházába. Disznólopással gyanúsították, a gyanu beigazolást nyert és az aradi törvényszék egy évi fogházbüntetéssel sújtotta.

DURA- elemek, akkumulátorok töltése és javítása Varga Testvérek Str. Alexandri (Salacz-uca) 1.

azonban túllőtt politikai ambíciók rendezik kisdud kísérletezésüket vásári ballonként eregetve fel egy nagy terv gondolatát csak azért, hogy a ballon egy két nap múlva szétpukhánjon. A seb, amely ily erősen gennyesedik, magától fog felfakadni kirurgus beavatkozása nélkül.

— Mi a véleménye miniszter urnak egy koncentrációs kormány lehetőségéről?

— Véleményem szerint erre nincs kilátás. Tekintve a pártok közötti viszonyt, kizártnak tartom, de ezen felül kicsinyes és neveléses kísérlet. A személyiségek kormányáról pedig csak azt mondhatom, hogy Romániában minden politikai személyiség valamelyik pártnak a tagja.

— És mi a véleménye egy esetleges tábornok-kormányról, miniszter ur?

— Egy tábornok-kormányról??... Erről nem nyilatkozom... de különben annyit mondhatok, hogy nagyon szeretném, ha az ország egy tábornok-kormányt kapna.

Néhány pernyi szívélyes privátheszélgetés után a volt néppárti miniszter szívélyesen bucsuzik. Távozóban még megjegyzi:

— Most megyek a másik asztalhoz és folytatom, ahol itt elhagytam...

A pénzügyigazgatóságnak figyelembe kell venni a jövedelemcsökkenést

Akik kevesebb jövedelemről tettek vallomást, adómérséklésben részesülnek

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter ma utasítást küldött az egyes adminisztrátorokhoz az egyenes-adókra vonatkozólag. Ennek értelmében azoknak, akik a tavalyi bevallásukat vallották be, nem emelhető az adója, akik azonban a tavalyiául kisebb jö-

vedelemről tettek adóvallomást, adómérséklésben részesülnek. A pénzügyigazgatóság hivatalból viszont megelébbézi ezt a döntést és a felelősségi bizottság előtt az adóalanynak könyvekkel kell bizonyítania jövedelme csökkenését.

Az aradi törvényszék illetékét a bucaresti-i semmitűzők is jóváhagyták és így az jogerőre emelkedett. Horváth József példásan viselkedett a fogházban, ezért a fogházigazgató könnyű munkára osztotta be. Azzal töltötte idejét, hogy reggeltől estig a fogház udvarán a kosáronáshoz szükséges vesszőt hántolta egy másik fogolytársával együtt.

Ma reggel nyolc órakor vezették ki a fogházorok a két rabot, a fogházépületnek a törvényszék földszinti folyosója felé lévő udvarára, hogy megkezdjék napi munkájukat. A két fogházor a fal mellől figyelte a rabok munkáját. Egyiknek sem tűnt fel, hogy Horváth József egy deszkát állított a fal mellé és a deszkát a törvényszék földszintjén lévő és a fogházudvarra nyíló félreeső hely ablakának támasztotta. Az ablak nyitva volt. A rab egy darabig dolgozott, majd egy észrevétlen pillanatban a deszka segítségével fölkuszott az ablakhoz, a félreeső helyen keresztül kísért a folyosóra, és a főkapun keresztül ellagya az épületet. Öt perc is eltelhetett, míg a fogházor észrevette, hogy Horváth József megszökött. Nyomban alarmirozták az őrséget, amely a szökevény keresésére indult, de ez a munka hiabavalónak bizonyult és így a fogházigazgató a szökevény rabról pontos leírást adott a környékbeli csendőrségeknek, úgy, hogy még a kora délelőtti órákban megindult a nyomozás a szökevény kézrekerítésére. A ház vizsgálata során beigazolást nyert, hogy a megszökött rab őrzésére kirendelt emberek előírászerűen végezték dolgukat és hogy Horváth József egész váratlan trükkkel szabadult meg a fogházból.

XI. Pius: »Békességet az embereknek!«

Az egész emberiség számára közvetítette a világ valamennyi rádióállomása a pápa békeszózatát az új vatikáni adóállomás megnyitójának alkalmából — Marconit, az új adóállomás alkotóját tagjává választotta a pápai Tudományos Akadémia

Az Aradi Közlöny szerkesztőse a római és az új vatikáni adóállomás közvetítése révén jegyezte fel az elhangzott beszédeket

A világ valamennyi rádió-állomása közvetítette ma délután a pápai állam új rádió-leadó állomásának megnyitójának ünnepségeit, amelynek során XI. Pius pápa szózatot intézett a világ valamennyi kulturnemzetéhez. A pápai állam új adójának első szavaiként a keresztény katolikus világ látható fejedelmének mondatait vitte szét a világ minden részébe az elektromosság legmodernebb csodája, a rádió.

Az Aradi Közlöny szerkesztőségében 5 óra 28 perckor szólalt meg a budapesti Stúdió speakerje, aki — egyidőben a világ minden rádióállomásával — ismertette a rádióvilág nagy eseményének programját. Eszerint 5 óra 30 perckor a pápai testőrség trombita-hangjai nyitják meg az ünnepségek sorozatát s egyben jelzik a katolikus világ fejedelmének megérkezését, akit Marconi márki, a világhírű feltaláló, olasz szenátor, a vatikáni adóállomás alkotója üdvözlő, majd 5 óra 45 perckor a pápa megnyitja a vatikáni rádió-leadó állomást, a világ népeire intézett szózatával. Ezután a vatikáni Stúdió megtekintése következik, amelynek megtörténte után, 6 óra 10 perckor a pápa a vatikáni tudományos akadémia diszülését nyitja meg.

A programban azonban változások történtek, amint rádión közvetlenül megállapíthatjuk. Így a római leadóállomás, — amely a világ valamennyi Stúdiójának közvetítette a páratlanul álló eseményt — 5 óra 35 perckor kezdte meg olasz, angol és francia nyelven a közvetítést. 5 óra 42 perckor, a jelzett trombita-hangok elhangzása nélkül, 15 percnél program-késedelemmel, minden átmenet nélkül, zűléseivel hallottuk felcsendülni az érkező pápát üdvözlő Marconi szenátor olasz szavait:

Első eset, hogy a pápa egyszerre szólhat az egész világhoz

— Szentséged személyes jelenléte — mondotta Marconi — már maga is nagy jelentőségű tény dokumentál. A pápák husz évszázadon keresztül mindig eleget tettek feladataiknak, melyeket magas tisztségük ruházott rájuk, de ez az első eset, midőn a keresztény egyházak látható fejedelme egyszerre szólhat az egész világhoz, hirdelve az áldás és a béke örök szavait!

XI. Pius pápa az üdvözlő beszéd elhangzása után maga lépett oda az új vatikáni állomás mikrofonjához. A vétel rendkívül szerencsés és tiszta körülményei folytán mindnyájan hallhattuk, hogyan zizegnek a kezében tartott papirlapok, amidőn azokat kibontva, megnyitott szavainak felolvasásához kezdett.

— Mint az apostolok utóda, — hangzott fel a legtisztább klasszikus latinsággal a pápa szózat — az egész világhoz szólunk; „Audite insule!” Az angyalok szavával: „Gloria in excelsis Deo...” és béke az embereknek, az egész világnak. Különös örömeinkre szolgál, hogy egyszerre üdvözölhetjük elsősorban a mi házuk népét, az Egyház szolgálóit, akik megosztják a mi gondjainkat mivelünk...

Az első szavak elhangzása után a pápa üdvözlőt küldte a világ szerzetes-rendjeinek, szeretett fiainak és leányainak, kiket intett, hogy megőrizve Isten iránti engedelmisségüket, különös gonddal gondozzák a rájuk bízott nyáját. Követve Szent Pál intelmeit: „legyenek cselekedeteikben diszes látványosságai a világnak.” A világiakat ugyanilyen bensőséges örömmel zárja szívére a katolikus egyházfejedlem, felekezeti különbségek nélkül jóságra és hűségre inti valamennyiüket, ahogy az

írás szavai mondják: *legyetek kiválasztott nép!* Akik nincsenek az Egyház kebelében, azokat világosítsa meg Isten fényességének végtelen kegyelme. Azok, akik a világiak élén állanak, gondoljanak arra, hogy hatalmukról Istennek tartoznak számadással. A gazdagok a világ kincstartói Isten rendelése szerint: ezeknek, enyhíteniük kell a szenvedést. A szegények vigasztalódjanak Jézus Krisztus szenvedésének emlékeztetőjével és gondoljanak arra, hogy a lelkek gazdagsága minden földi kincsnek felette áll. A munkások tegyék félre harci szándékukat: becsüljék a munkát és a szorgalom erejét. A munkaadók adják meg a bért, mert ezzel nemcsak saját érdekeiket, hanem az egész világ javát is szolgálják.

Pápai áldás a világ minden népének

A világ minden népeit szeretettel zárja szívére a pápa. „Venite ad me omnes, urbi et orbi.” A szentírás szavai után a pápa a pápai áldás formulájával áldását küldte szerte a világ minden népének.

MISS ARAD UDVARHÖLGYEI is szép ajándékokat kapnak

A HIRSCHMANN KÁROLY aradi rádió-cég elsőrangú háromlángos rádiókészüléket, Trio-Tron hangszóróval, a BONBONERIA WILD pedig gyönyörű csokoládé-aranzsmánt ajánlott fel Miss Arad udvarhölgyének

Az aradi cégek eddig csak a jövőbeli Miss Aradnak ajánlottak fel értékes ajándékokat, most azonban egymásután jelentkeznek olyan kereskedők, kik a megválasztandó szépségkirálynő udvarhölgyeiről is gondoskodni kívánnak. Ebben az irányban eddig két aradi cég küldött be hozzánk levelet. Ez igazságos is, mert az udvarhölgyek — éppen az Aradi Közlöny intervenciójára — részt vesznek a Miss Transylvania választáson is és így méltányos, hogy ők is részesüljenek abból az ajándékhalmból, amellyel Arad előkelő kereskedői és iparosai elárasztják városunk legszébbjét.

Az aradi Hirschmann Károly gyári rádiólerakat (Gheorghe Lazar—Simonvi-ucca 17. szám), ma közölte az Aradi Közlöny kiadóhivatalával, hogy Miss Arad egyik udvarhölgye számára felajánl ajándékképpen egy szép kiállítású és elsőrangú gyártmányú háromlángos hálózati rádiókészüléket, Trio-Tron-csővel és egy Trio-Tron beépített hangszóróval és jól megalapozott hirneve biztosíték arranzve, hogy a megajándékozott szép udvarhölgy egy olyan rádióhoz jut, amely a legkényesebb izlést is kielégíti és amely számos élvezetes estét nyújt számára. A Hirschmann Károly-cég a március hetedik Miss Arad-választás után, az Aradi Közlöny utalványára alapján nyomban rendelkezésére bocsátja a győztes udvarhölgynek a szép készüléket.

A második cég, amely gondoskodni kíván

Töltsd ki és jelentkezzél vele a szelvényen között fényképészek egyikénél

Gazdasági könyvek

Sándor Ferencnél. Kérjen ingyen legyzéket.

A római egyházfejedlem szózata pontosan 18 percig tartott. Lágy és szívhez szóló hangja bejárta az egész Földet, ahol milliók és milliók figyeltek szavára.

Pontosan 20 percig tartott ezután, amíg a pápa a vatikáni adóállomásról autóján a Tudományos Akadémia intézetébe érkezett. Ettől kezdve a közvetítést már az új „Radio Vaticana” látta el. 6 óra 20 perckor hangzott fel a vatikáni bemondó hangja:

Halo, halo, halo, Accademia Pontificia de Regente..!

Padre Geofranceschi, a pápai tudományos akadémia és egyben az új adóállomás elnökgazdátja, üdvözlő szavaiban méltatta a pápai szózat jelentőségét és egyben bejelentette, hogy Marconi márkit az Akadémia ebből a feledhetetlen alkalomból tagjai sorába választotta. Marconi mély megindulással mondott köszönetet. Ezután a pápa beszélt, ez alkalommal azonban már zengzetes olasz nyelven és annak a reményének adott kifejezést, hogy a Vatikán rádió-állomása Szent Péter szavait tényleg beteljesíti és nemcsak az emberek, hanem az egész világ felett hirdeti az igazságot; Isten dicsőségét. Az Ő áldását kérve újból valamennyiük munkájára, új áldásával áldotta meg az egész világot.

Miss Arad udvarhölgyeiről: a Bonboneria Wild (Regina Maria 26. Minorita-palota).

amely elsőrendű készítményeiből rendkívül izléses csokoládé aranzsmánt ajánl fel az udvarhölgyeknek deklarált szépségek egyikének.

A Wild-cég valószínűs forgalom ma Arad közönsége körében, amely előszeretettel vásárolja elsőrangú, rendkívül izletes készítményeit. Bizonyára örömmel fogja fogadni a megajándékozott szépség a gyönyörű aranzsmánt.

Igen sok leányos család körében a Miss Arad-választással kapcsolatban az az aggodalom merült fel, hogy az Aradi Közlöny szépségversenyén csak elegáns és drága toalettbűn lehet felvonulni a zsűri elé, ami a mai viszonyok között gondot okoz a legtöbb családfőnek. Miután velünk is közöltek ilyen aggodalmakat, meg kell állapítanunk, hogy a Miss Arad-választásban nem a toalett, hanem a jelölt a fontos. A zsűri tagjai, akik a város társadalmának előkelőségeiből állnak, semmiesetre sem hagyják magukat befolyásoltatni attól, milyen anyagból készült a szépségen levő ruha, hanem kizárólag az a szempont vezeti őket: melyik Miss-jelölt szebb. A Miss Arad versenyen csak a szépség juthat diadalra és könnyen lehetséges, hogy a jövőbeli Miss Arad nem lesz a legelegánsabb a felvonult urileányok közül. Nem az a célunk, hogy elegancia-versenyt rendezzünk, hanem egyedül a szépséget, az egyéni bájot veszi tekintetbe a pártatlan zsűri.

Miss Arad

Alulírott részt veszek a Miss Arad-versenyen és feljogosítom az Aradi Közlönyt és a Színházi Eletet, hogy fényképemet közölje.

Ezen szelvény felmutatóinak a Nagy Géza és Welsz Lipót 16-téri fényképészeti műtermek díjtalan felvételt készítenek és eljuttatják az Aradi Közlöny-höz ezen szelvényvel együtt.

Már kész felvételemet csatolva küldöm meg a Miss Arad rendező-bizottságának.

Aláírás: _____
Pontos cím: _____

MIHALACHE BELÜGYMINISZTER TEMESVARON

elragadtatással nyilatkozott ERDÉLY közigazgatásáról, amit mintaképül állít a régi királyság elé — A régi alispánok hatásköre feléled — Fontos reformokat ígér a miniszter a temesvári közigazgatási ankéton — A népszámlálással kapcsolatban presszióval vádolja a Magyar Pártot

Temesvárról jelentik: Ma délelőtt Temesvárra érkezett Mihalache belügyminiszter, hogy ankétet tartson a közigazgatási törvény hiányairól. Az állomáson megjelent Bocu Sever bányai kormányzó, dr. Maiorescu államtitkár, valamint a kormányzáság számos vezető állásban levő tisztviselője. Megjelentek még a timisoarai (temesvári) kormányzásághoz tartozó megyék prefektusai, választmányi elnökei és városok polgármesterei. Aradmegye és Arad képviselőiben Marsieu Iustin dr. megyei prefektus, Lázár Agoston dr. megyei választmányi elnök és Raicu Aurel dr. alpolgármester. A belügyminiszter temesvári tartózkodása során történt eseményekről az Aradi Közlöny tudósítója az alábbiakban számol be:

Mihalache belügyminiszter egyedül érkezett hálókocsijában. Bocu Sever bányai kormányzó röviden üdvözölte Mihalachet, aki pár percig elbeszélgetett a fogadtatására megjelent hatósági reprezentánsokkal, majd a kormányzáságra hajtott. Itt hamarosan megkezdődött a közigazgatási konferencia, amelynek során először Bocu Sever szólalt fel. A kormányzó ismertette azokat a hibákat, amelyeket az új közigazgatási törvény eddigi végrehajtása során megállapítottak. Hangsúlyozta, milyen fontos hivatása van a kormányzáságoknak, amelyek azonban nem tudnak százszázalékosan megfelelni a hozzájuk fűzött reményeknek, mert hiányzik a megfelelő hatáskör. Elsősorban ezt a hibát kell megszüntetni. A decentralizálás nyomban kezdetét veszi, amint megfelelő hatáskört tudnak biztosítani a direktorátusoknak. Maiorescu dr. a bányai kormányzáság államtitkára memorandumot olvasott fel, amelyben részletesen taglalja a közigazgatási törvény hibáit.

A belügyminiszter a városi és megyei autonómia mellett

A felszólalásokra Mihalache belügyminiszter válaszolt. Kifejtette, mennyire fontos, hogy az egyes községek, városok és megyék autonómiával rendelkezzenek. Több jogot kell adni ezeknek és ki kell terjeszteni hatáskörüket, hogy nagyobb lendülettel haladjanak a fejlődés útján.

meg kell szüntetni a bürokráciát, amely akadályozza a fejlődést.

A belügyminiszter megállapította, hogy a közigazgatási reformra nagy szükség van, azonban nehéz az egyes megyék különféle érdekeit és közigazgatási rendszereit összeegyeztetni. Ezért lassu átmenettel kell megtörténnie a törvény keresztülvitelének.

— A kormány — mondotta a belügyminiszter — orvosolni akarja a hibákat, a közigazgatási törvény módosításáról szóló törvénytervezetet azonban először az egyes pártok vezetőivel tárgyalja meg. Ezzel el akarja kerülni azt a helyzetet, hogy ha egy későbbi időpontban esetleg egy másik párt kerülne uralkomra, újra sor kerüljön a törvényt módosításra, ami megint rendszertelenséget idéz elő.

Mihalache ezután a kormányzáságok hatásköréről beszélt és kijelentette, hogy azoknak hatáskörét feltétlenül meg kell növelni, főként a személyi ügyeket kell az egyes kormányzáságoknak elintéznük, mert

a belügyminiszterium munkáját rendkívül megnehezítette az a körülmény, hogy naponta százszámra érkeztek be a miniszteriumhoz az egész országból a személyi ügyek.

Kiterjesztik a megyei prefektusok hatáskörét

is, míg a választmányi elnökök ugyanazt a hatáskört kapják, mint a régi alispánok. Együttműködést kell teremteni a főbírák és a jegyzők között és fokozott ellenőrzést kell gyakorolni a közigazgatás menetére, hogy az összes felmerült panaszokat orvosolni lehessen. Mihalache belügyminiszter végül felkérte Bocu Sever kormányzót, hogy tíz napon belül terjesszen hozzá fel memorandumot, amelyben ismerteti a közigazgatási törvényre és annak módosításaira vonatkozó megjegyzéseit.

Az értekezlet további során felszólalt Marsieu dr., Aradmegye prefektusa, aki hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a közigazgatási törvényt modernizálják és lehetőleg ismertesse a jelenlegi törvény hiányait. Számos példával igazolta állításait és előadása általános érdeklődést váltott ki. A konferencia folyamán a belügyminiszter többször kijelentette, miszerint

el van ragadtatva az itteni modern szellemű közigazgatási rendszertől. Közölte, hogy a jövőben intenzíven akarja tanulmányozni az erdélyi közigazgatási rend-

Ebben az ülészakban se tárgyalják a kisebbségi törvényt

Az újságíró hiába igyekezett a belügyminiszternek kifejtetni, hogy a Magyar Párt semmiéle pressziót nem alkalmazott, miután erre módja sem nyílt. Mihalache ragaszkodott álláspontjához.

— Így van ez kérem, — jelentette ki — csak lehet, hogy maguk sem tudnak róla.

A beígért kisebbségi törvényre vonatkozólag a belügyminiszter csak annyit jelentett ki, hogy

ebben az ülészakban semmi esetre sem kerülhet sor a törvény megszavazására.

— Alkalmom adtán az összes kisebbségekkel, széles alapon megbeszéljük a kérdést — jelentette ki Mihalache.

A miniszter ezután az iránt érdeklődött, hogy melyik lapot támogatja anyagilag a Magyar Párt, majd amikor azt a felvilágosítást

Ha Csehországban tűz van, Magyarországból vonulnak ki a tűzoltók

Ezzel szemben a cseh Komárom nem akar vizet adni a magyar Komáromnak — Fonák helyzeteket teremtett a békeszerződés

Komáromból jelentik: Ismeretes, hogy a békeszerződés kettéválasztotta Komárom várost, amelynek nagyobb része cseh területen maradt, míg a kisebbik rész, létezer lakossal Magyarországon. Cseh területre került így a vízművek is, amelyek továbbra is szolgáltatták a vizet Magyar Komárom részére. A cseh vízmű társaság azonban horribilisan emelte a vízdíjakat és így legutóbb is 150 százalékos ár-emelést hajtott végre. Ennek folytán a magyar részen maradt komáromiak nem fizették a horribilis díjat és tartozásuk 363.000 csehekronát ér el. Most a komáromi vízművek megfenyegették a magyar komáromiakat, hogyha rövid határidőn belül a tartozást ki nem egyenlítik, beszünteti a vízszolgáltatást. Ez a hír nagy meglepetést keltett és a komáromiak most diplomáciai úton akarják rendezni az ügyet.

Hasznokó fonák helyzetet teremtett a béke-

Olesó Ioltári árusítás Kerpelnél.

szert, hogy azt a régi királyságban is bevezesse.

Mihalache belügyminiszter délután öt óra körül utazott el Craiovába, ahol hasonló közigazgatási értekezletet tart. Elutazása előtt az Aradi Közlöny munkatársának sikerült rövid beszélgetést folytatni a belügyminiszterrel, aki a következőket jelentette ki:

— Kizárólag csak adminisztratív ügyben jöttem Temesvárra, hogy a közigazgatási apparátus működését felülvizsgáljam és a törvény módosítása kérdésében megbeszélést folytassak az itteni közigazgatási ténvezőkkel.

Mihalache a kisebbségi problémáról

Munkatársunk ezután a kormányzáság hatáskörének kibővítése ügyében érdeklődött és erre vonatkozólag Mihalache így nyilatkozott:

— A kormányzáság nem külön testület, hanem csak olyan intézmény, amely a közigazgatás decentralizálását jelenti. Külön testület lesz azonban a megyei szövetség. A miniszteriumoknak csak egy része engedte még át hatáskörét a kormányzáságoknak, rövidesen azonban sor kerül arra, hogy a többi is átengedjék.

— Miniszter Ur, valamit a kisebbségi problémáról.

— Nem lehet erről néhány pillanat alatt, futólag nyilatkozni. Egy későbbi időpontban majd részletesen rátérek erre is. Amvitt már most is kijelenthetek, hogy dacára annak, hogy a népszámlálás alkalmával nem a kormány, hanem a Magyar Párt fejtett ki pressziót, még is csatlódás érte a Magyar Pártot. A párt eljárása minden esetre meglepte a kormányt.

kapta, hogy egyiket sem megkérdezte, melyik az a kérdés, amely Aradmegvét és Aradot a legjobban érdekli. Az újságíró megjegyezte, hogy ez a probléma a pénz, az a pénz, amely nincs.

— Persze, — jegyezte meg a miniszter — majd németül idézte: „Wenn der Bauer kein Geld hat, ist die ganze Welt arm.“ Egyébként a helyzet másutt még rosszabb. Oroszország bevonult az európai piacra, Amerika pedig nem akar visszavonulni és ez a baj.

Bejegyezésül a kormány helyzete iránt érdeklődött tudósítónk, mire Mihalache röviden ezt felelte:

— A kormány helyzete rendkívül nehéz és minden cselekedetünkkel a helyzet javítására törekszünk.

szerződés Esztergom és Párkányáná között. A két helységnek azelőtt közös tűzoltósága volt és Párkányáná most se alakított önálló tűzoltó testületet. Ha Párkányánán tűz van, Magyarországból, tehát Esztergomból vonul ki a tűzoltóság.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órákor.

CENTRAL: A LEGSZEBB TANGO. (Eln TANGO für Dich.) A hangosfilm operettek iskolapéldája. A „Zwei Herzen“ nagy rendezője, Bolváry Géza, ezzel a filmjével még nagyobb alkotót. Szemet és fület gyönyörű költető szuperprodukción a rendezés, kiállítás, beszéd, ének, zene és tánc tekintetében egyaránt. A hangvisz-szaadás tökéletessége irapirózó. Willy Forst és Oskar Karlweis (A Zwei Herzen népszerű Nicky és Vicky-je) kabinetalakítást nyújtanak. Mindszenthv Tibor mélabús magyar dalt énekel. Fee Malten, Verebes Ernő és Paul Otto szintén tudásuk legjavát adják. A filmnek hónapokig tartó tomboló sikere volt az összes világvárosokban. (Kezdekör az ajtókat bezárják.)

SELECT: A KISASSZONY FÉRJE. Vigjáték. Főszerepben: May Mc Avoy és Conrad Nagel.

H I R E K

Régi kérdések, új feleletek

- Ki áll amott a szírtetön?
- A végrehajtó.
- Mi van a kötődben, menyecske?
- Adófizetési felhívás.
- Hová megy a juhász számaron?
- Csődbe.
- Száraz ágon, hallgató ajakkal meddig ültök?
- Ki hat hónapig, ki három esztendeig, aszerint, hogy a bíróság hogy fogja minősíteni a cselekményt.
- Mit mondanak meg a legkisebbik Horváth-lánynak?
- Azt, hogy hozomány nélkül simon.
- Miért ment el a rózsám Dél-Amerikába?
- Mert a rovincsolásnál rájöttek.
- Rabok legyünk, vagy szabadok?
- Akkor gondolkozott volna ezen, amikor tisztelt apósának a nevét odairta a váltóra.
- Ki kopog, mi kopog?
- A rádió hangszórója.
- Árnyas erdőben mért szerelnél élni nyáron át?
- Mert ott nem zaklatnak a házbérért.
- Mi piroslik ott a sikon távolba?
- Zálogcédula.
- Miért megy fölfelé borban a gyöngy?
- Ebben akar különbözni a gabonapiac áraktól.
- Ha elmentél, mért ne jöjj vissza?
- Mert ugyis azt fogom megint csak mondani, hogy jöjjön elsején.
- Jaj de magas, jaj de magas ez a vendégfogadó, van-e benne, van-e benne barna kislány eladó?
- Volt, de a legutóbbi razzian kiemelték a detektívek.
- Hová merült el szép szemed világa?
- Az árverési hirdetésnyibe.
- Darumadár mért indul utnak?
- Teheti, rá nem vonatkozik a tarifacemelés.
- Hadnagy uram! Hadnagy uram!
- Mi bajod van édes fiam?
- Menj ügyes specialistához.
- Mért oly borus?
- Ez igazán nem probléma a mai konjunktúra mellett.
- Ki korán kel, mit lel?
- Kényszeregyezségi ajánlatot

Skiz.

— **Aradi meteorológiai jelentés.** Február 12-én: Hőméréklet: — 3, 0 C. Légnyomás: 763—759 mm. Nedvesség: 82—87%. Prognózis. Február 13-ra: Kisebb hőemelkedés mellett, továbbra is borult idő, esetleg csapadékkal (hó vagy eső).

— **Március 15-én fejezi be munkáját a parlament.** Bucuresfiből jelentik: Az Epoca információi szerint a legfőbb alkotmányozó faktorok és a kormány tagjai között megegyezés jött létre, hogy április 15 helyett március 15-én fejezi be munkáját a parlament. A hír megerősítésre szorult.

— **Vulkanikus jelenségek a moreni-i szonda körül.** Morenihől jelentik: A moreni-i szonda körül ismét vulkanikus jelenségek észlelhetők. Földalatti morajlások hallhatók s újabb erupciótól tartanak.

— **Nyakszirtmerekedés Angliában.** Londonból jelentik: Az altersdorfi katonai barakkokban járványos nyakszirtmerekedés tört ki, amely erősen pusztít a katonák között és attól félnek, hogy át fog terjedni az angol főváros lakosságára is.

— **A tüzoltóparancsnoki állás felebbezése.** Holnap kerül tárgyalásra Temesváron az a felebbezés, amelyet Chera Florea tüzoltóparancsnok kinevezése ellen adtak be. A város megbízásából dr. Jegessy Károly főügyész jelenik meg a revíziós bizottság előtt a tárgyaláson.

Huszonnégy órán belül kiutasítottak egy nagyváradai újságíró

Tovább folyik Nagyváradon a magyarság üldöztetése — Kövér Gusztáv magyarpárti alelnöknél tartott házkutatás folytatása — Halmay Árpád hírlapírónak, a Magyar Szó munkatársának kiutasítása

Nagyváradon úgy látszik rendszerré válik a magyarság üldöztetése. Csak tegnapelőtt történt, hogy Kövér Gusztávnál, a Magyar Párt váradai tagozatának alelnökénél az utlevele után házkutatást tartottak, mára ismét felhaborító és megdöbbentést keltő hatósági intézkedés foglalkoztatja Nagyvárad magyarságát. Az újabb sérelem egyenes folytatása Kövér Gusztávnál, a nagyváradai magyarság markáns harcosánál végrehajtott házkutatásnak. Kövér Gusztáv ugyanis politikai irányítója a „Magyar Szó” című nagyváradai napilapnak és több ízben éles hangon tiltakozott különböző visszaélések ellen. A lakásán történt házkutatással párhuzamosan a „Magyar Szó” szerkesztőségében is hatósági emberek kutattak az utlevele után, amelynek elkobzása mintegy válasz akart lenni Kövér Gusztáv gerinces magatartásának.

Az utlevelet nem sikerült megtalálni és ez a revans-megünniesülés kétségtelenül fáj a nagyváradai illetékes hatóságoknak, amely most más irányban igyekezett erejét kimutatni. A

— Súlyos beteg dr. Nemes Zsigmond, Dr. Nemes Zsigmond ügyvéd, Facset volt országgyűlési képviselője súlyos betegen fekszik a Fischer Elizapalotában levő lakásán. Néhány évvel ezelőtt betegség támadta meg és a baj az utóbbi hetekben súlyosbodott. A nagybeteg ügyvéd állapota az esti órákban lényegesen javult.

— **Keppich István előadása Nietzsche-ről.** Az Aradi Izraelita hitközség hitközségi kulturkőre tegnap esti előadásán Keppich István Nietzsche-ről tartott rendkívül lebilincselő és tanulságos előadást. A színes és megkapó előadásban különösen Nietzsche egyéniségét ismertette közvetlenséggel. A minden vonatkozásban érdekes előadást nagy tapsal honorálta a nagyszámú hallgatóság és melegen ünnepezték a tehetséges és szimpatikus előadót.

— **MEGZENDÜL A SZABADSÁG HARANGJA.** Száz évi hallgatás után újra meg fog szólalni Liberty Bell — Szabadság harangja. Washington születésének 200-ik évfordulójának megünneplését előkészítő bizottsága határozta el ugyanis, hogy február 22-ikén megkondíttatja tizenháromszor a híres harangot. A tizenhárom harangkongás az eredeti 13 amerikai kolóniát fogja jelképezni. A Szabadság harangjának a hangját rádióval fogják továbbítani. A harang Philadelphiában van az Independence-hullban, ahol az amerikai kolóniák függetlenségi nyilatkozatát megfogalmazták.

— **Dr. Grünfeld Ede Berlinben telepedett meg.** Dr. Grünfeld Ede, volt aradi ügyvéd, a Lomási Erdőipar Rt. volt jogtanácsosa, akinek nevét a Lomási ellen tett feljelentéssel kapcsolatban sokat emlegették, értesülésünk szerint véglegesen Berlinben telepedett le családjával együtt. Hogy a német fővárosban dr. Grünfeld mivel foglalkozik, azt senki sem tudja. Ugy hírlik, hogy apósával együtt kereskedelmi vállalkozást létesítenek, a mely export és importtal fog foglalkozni.

— **Esküvő.** Molnár Béla és Kalmár Iduska folyó hó 15-én, vasárnap déli negyed egy órakor tartják esküvőjüket az aradi Minorita-templomban.

— **Borzalmas tüzvész egy kaliforniai mezőgazdasági kiállításon.** A kaliforniai Oaklandban a nemrég megnyitott mezőgazdasági kiállításon tűz ütött ki, amely az állattenyésztési osztályt és az állatállók teljesen elpusztította. A tüznek három emberélet esett áldozatul és husz kiállított tenyésztő is elpusztult. A tüzvésznel borzalmas jelenetek játszódtak le. A megrémült lovak kiszabadultak és megvadulva száguldottak szerteszét, némelyek egyenesen a lángokba rohantak, míg igen sok ló elszabadult és most a város környékén gazdátlanul száguldognak.

„Magyar Szó” belmunkatársa Halmay Árpád, aki igen tehetséges nagyváradai hírlapíró és a lap megalakulása előtt is nagyváradai lap kötelekében dolgozott, még pedig a „Nagyvárad Friss Újság”-nál. Ezzel azt akarjuk kimutatni, hogy Halmay Árpád nem mostanában jött Romániába, már hét éve újságíró Nagyváradon, odaváló származásu, szülei harminc esztendeje ott élnek, de állampolgárságát elmulasztotta megszerezni és csupán naturalizált állampolgár számba vették.

Ezt az aprópót ragadta meg a nagyváradai rendőrség, amikor

értesítette Halmayt, hogy 24 óra alatt hagyja el az ország területét.

Hasztalan volt minden tiltakozás, kérés, a rendőrség ragaszkodott álláspontjához és

Halmay még ma el is hagyta az országot. A nagyváradai rendőrség revansszerzése nagy meglepetést kellett Nagyváradon és ez ellen nemcsak az újságíróársadalom, de a Magyar Párt is határozott formában fellépni kíván.

Pervesztes lett a város

A revíziós bizottság megítélte három tisztviselő elmaradt pótlékát

Ma tárgyalta a temesvári kormányzósa mellett működő revíziós bizottság Spernac János nyugalmazott anyakönyvvezető felebbezését, melyet január elsején történt nyugdíjazása ellen adott be, azzal az indokolással, hogy nem rendelkezik a törvényben előírt szolgálati évekkkel. A bizottság meghallgatta a felek előadását, majd február 21-ére halasztották az ítélet kihirdetését.

Ugyancsak ma tárgyalta a revíziós bizottság három volt városi tisztviselő keresetét a város ellen, az elmaradt különleges pótlékért, amely körül — mint ismeretes — tizenkétféle per folyik a város éstisztviselői között. A revíziós bizottság megítélte a volt tisztviselők követelését is.

— **Halálozás.** Elhunyt 73 éves korában özvegy Weisz Edéné, szül. Sporer Julia, kibben Weisz Dávid aradi szállító édesanyját vesztette el. Temetése ma, péntek d. u. 3 órakor lesz az aradi zsidótemetőben.

— **Elnökök választ az aradi Lloyd Klub.** Az aradi Lloyd Klub tegnap választmányi ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az idei évi rendes közgyűlést a jövő vasárnap, február 22-én tartják meg. Ezen a közgyűlésen kerül betöltésre a Deutsch Andor tragikus halálával megüresedett elnöki tisztség. A választmány tegnap dr. Schütz Henrik elnöklete alatt egy hat tagú jelölőbizottságot küldött ki, amelynek az lesz a feladata, hogy előkészítse az elnöki tisztségnek lehetőleg egyhangú betöltését. Ugyancsak a vasárnapi közgyűlésen sorsolnak ki 70.000 lej értékű 35 darab társulati kölcsönkötvényt is. A közgyűlés iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— **Elfogták a szászvárosi börtolvajt.** Szászvárosból jelentik: Megemlékeztünk annak idején arról, hogy Junger Sámuel szászvárosi lakostól több ezer lej értékű bőrt loptak el. A tettest most Gábor József személyében sikerült elfogni. Gábor József a bőrt Déván igyekezett értékesíteni és Junger Sámuel sógorának felajánlotta öt darabot. Ez felismerte a bőrt és telefonon értesítette Junger Sámuelé, hogy sikerült a tolvajt megtalálni. Mire azonban Junger Dévára érkezett, a tolvaj megszökött és így csak bosszas nyomozás után fogták el Szászvárosban. A kár megtérült, mivel a bőrt megtalálták Gábor Józsefnél.

— **Egy magyar ember találmánya.** Nagykőrösről jelentik: Kovács János kereskedő motor nélküli, helyből felszálló repülőgépet konstruált, melyet szombaton mutatnak be Budapesten szakértői bizottság előtt.

Katasztrófális árvizveszedelem Valcovban

A lakosság pánikszerűen menekül

Bucures-től jelentik: Az árvizveszedélyben lévő Valcov körül a helyzet katasztrófális. A 36 tengeri csatorna közül már csak egy nincs befagyv, ha ebben semő folyva a víz, a katasztrófa végzetes lenne a városra nézve. A lakosság-külakoltatási folyamat egyre tart.

Számos középületet már nem lehet megközelíteni. A lakosság egyrésze menekül. A pánik óriási, Tulceamegye prefektusa állandóan a helyszínen tartózkodik és a kirendelt katonasággal igyekszik a lakosság segítségére sietni.

— **Apponyi Albert gróf afrikai utazása.** Budapestről jelentik: Apponyi Albert gróf és felesége ma este a déli vasúti pályaudvarról afrikai utjukra indultak el. Apponyiék Tripoliszban, Tuniszban és Algírban töltik a márciusi hónapot. Március végén Párisba és Brüsszelbe utaznak, ahol Apponyi felolvasást fog tartani és a husvéti ünnepekre térnek vissza Budapestre.

— **Nagy érdeklődés nyilvánul meg** az aradi husiparosok február 15-én, vasárnap este, az **Iparos Otthonban tartandó táncos tea-estélye** iránt, amelyet az elaggott és munkaképtelen husiparosok segélyezésére rendeznek. Az agilis rendezőbizottság élén Schmidt Antal elnök áll, míg a díszelnök Szida Lázár. A táncos tea-estély az idei báliszezon egyik legkiemelkedőbb mulatságának ígérkezik.

— **Uj magyar párt Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A Lidove Novini azt írja, hogy gróf Zay Károly és Lelley Jenő, volt magyar keresztényszocialista képviselők új magyar pártot akarnak alakítani, amelynek neve Országos Magyar Gazdasági Párt lesz. Ez a párt együtt működne a többi magyar pártokkal, de elsősorban a kisgazdák és a mezőgazdasági munkások érdekét szolgálja.

Az Iparos-Otthon műkedvelőinek Jelmezes- és álarcos-bálja február 14-én, szombaton.

Nagy Karneval felvonás.
Három öle jelmezeverseny, értékes díjak.
Amerikai házasság. — Baba-horgászás.
Jux-vásár. — Jazz-band. — Cigányzene.
Jegyei-vétel a mai naptól kezdve és meghívók az OTTHON irodájában átvehetők.
Belépő-díj 50 lej.

— **Megmentettek 3000 bányászt.** Karbinból jelentik: A Fu-Su bányában rekedt 3000 embert sikerült kimenteni. Ismeretes, hogy bányalégröghadás miatt tegnap elzárult a tárna kijárata. Csodálatos módon egyetlen emberéletben nem esett kár.

— **MEGHALT PÉCSKÁN EGY 103 ÉVES ASSZONY.** Pécskáról jelentik: Rendkívül érdekes haláleset történt tegnap Pécskán. — **Ugyanis tegnap hunyt el Magyar-Pécskán egy Simon Rozália nevű asszony 103 éves korában. Az idős asszony nemcsak Pécskának, de az egész környéknek legöregebb lakosa volt. Simon Rozália mindvégig teljes egészségnek örvendett és a halál is hirtelen, két nappi gyengélkedés után ragadta el. Érdekes megemlíteni azt is, hogy az utolsó napig látása jó volt és nem kellett szemüveget viselnie. Számos unokája, déd- és ük-unokája gyászolja.**

— **Véres verekedés** játszódott le ma délután 5 és 6 óra körül Aradon a Haltér közelében. Az egyik korcsmából két munkáskülsejű ember jött ki, akik már meglehetősen illuminált állapotban voltak. Valami miatt nézeteltérés támadt közöttük és emiatt összeszólajkoztak. A vita hevében az egyik munkás egy boxerrel fejbe vágta társát. Az ordítózásra nagy tömeg vette körül a verekedőket, majd előkerült a rendőr is, aki leigazoltatta a két munkást. A megsérült embert a legközelebbi gyógyszertárban részszesítették első segélyben, míg társát a rendőr felkísérte a központi rendőrségre.

— **Sváb-bál szombaton** a Fehérkeresztben, 9 órai kezdettel. Belépőjegy 50 lej, Csaldíjegy 120 lej.

Véres uccai harc Lipcsében

A nemzeti szocialisták és kommunisták összeütközése

Lipcséből jelentik: A nemzeti szocialisták és kommunisták között ma véres összeütközések voltak, amelynek során hárman súlyosan megsebesültek. A rendőrség szétoszlatta a verekedőket, mikor is a nemzeti szocialis-

ták zárt tömegekben vonultak el.

Az egyik forgalmas uccán rátüzeltek a csoportra és három nemzeti szocialista életveszélyes sérülésekkel esett össze. A város másik részén is voltak nagyobb zavargások.

A Mednyánszky Mária—Sipos Anna-duo nyerte az asztali tennisz női páros világbajnokságát

— Kikapott Ausztria — Románia megverte Indiát —

Budapestről jelentik: A nemzetközi ping-pong mérkőzésen ma délelőtt a következő csapatmérközések folytak le: Ausztria—Jugoszlávia 5:1, 5:1, Románia—Litvánia, 5:4, Lettország—Ausztria 5:2, (ez az eredmény nagy feltűnést keltett), Németország—India 5:0, Anglia—India 5:0, Magyarország—Németország 5:0.

A délelőtti férfi egyes mérkőzések kiemelkedő eredményei: Szabados (magyar)—Zagludovszky (német) 22:20, 21:19, 21:17. Barna (magyar)—Malicek (cseh) 21:17, 21:18, 21:16. Kerekes (magyar)—Paegle (német) 21:15, 16:21, 21:17. Szabados (magyar)—Lindensatz (német) 21:16, 21:16, 19:21, 21:18.

Férfipáros Bellák-Müller—Szegedi-Szörényi (magyar) 23:21, 21:16, 21:19.

A délutáni csapatmérkőzések pedig a következő eredményeket hozták: Románia—India 5:1, Németország—Lettország 5:0.

Férfi egyesben: Bull (angol)—Klucsik (magyar) 21:10, 21:12, 21:16. Lauterbach (cseh)—

Házy (magyar) 19:21, 21:17, 21:17, 21:16. Proffitt (angol)—Steiner (román) 21:13, 21:10, 18:21, 21:17. Nager (német)—Schacows (lett) 18:21, 21:18, 21:18, 16:21, 22:20. Boros (magyar)—Lovászy (magyar) 21:16, 21:19, 21:17. Orschinsch (lett)—Nickelsburg (német) 21:5, 18:21, 21:19, 21:14, 21:19. Mayeroglu (német)—Sipos (magyar) 21:09, 21:15, 21:09. Bellák (magyar)—Kirloskár (indiai) 21:8, 21:15, 21:13. Szegedy (magyar)—Sági (magyar) 21:16, 19:21, 21:13, 21:11.

Estefelé került a sor a női páros döntőjére, amelyben Mednyánszky-Sipos pár mérkőzött Gál-Tiszai párral. A Mednyánszky-Sipos pár győzött, még pedig a következő eredményekkel: 21:7, 19:21, 21:17, 21:13.

Világbajnok tehát Mednyánszky Mária és Sipos Annus duo lett.

Második helyre Gáll Magda és Tiszai, harmadikra a Vidova-Müller, negyedikre a Forbáth-Reiter párok kerültek.

— „Gyilkosok vannak közöttünk”. Berlinből jelentik: Egy itteni filmstúdióban „Gyilkosok vannak közöttünk” című filmet készítenek, amelynek statisztái a berlini alvilág embereiből rekrutálódtak. Ma délelőtt a filmstúdió helyiségében detektívek ütöttek rajta, és a statiszták között számos hirhedt betörőt találtak, akiket letartóztattak.

— **Borzalmas kettősgyilkosságnak jöttek nyomára.** New-Yorkból jelentik: Egy félévvel ezelőtt nyomtalanul eltűntek a kikötőből Rogerio Arturio és Edmondo olasz kikötőmunkástelevérek. Most egy régi, használaton kívüli bárkát szedték szét és annak alján megtalálták a két fivér oszlásnak induló holttestét. Az egyiket harminchat, a másikon negyven késszurás volt. Az olaszokat a múlt év nyarán egy Joane Ohiam nevű ir prostituált nő ölte meg, aki előbb együtt mulatott áldozataival a bárkán, majd egyenként lecsalta őket a bárka fenekén levő kabinba és leszurta őket. Azután kirabolta a munkásokat és eltűnt.

— **A tábla jóváhagyta a letartóztatott textilgyári munkások büntetését.** A textilgyári sztrájkjal kapcsolatban, mint ismeretes, az aradi rendőrség több letartóztatást eszközölt. A letartóztatottak között volt Engländer Ferenc, Engländer Simon és Sohn Imre. A három letartóztatott ellen régebbi ügyből kifolyólag is eljárás volt folyamatban, amennyiben az elmúlt év augusztusában röpcédulákat osztogattak. Az aradi törvényszék már meghozta ügyükben az ítéletet, a vádlottak felebezése során a temesvári tábla elé került az ügy, amelynek ítéletét ma hirdette ki az aradi törvényszék. A másodfokú ítélet Engländer Simont és Sohn Imrét három hónap és három napi elzárásra és ezer-ezer lej pénzbüntetésre, Engländer Ferencet pedig 15 napi elzárásra ítélte. Az utóbbi büntetését kitöltöttnek vette, míg Engländer Simon és Sohn Imre büntetéséből három hónapot vett kitöltöttnek.

— **Lovat és kocsit lopott.** Az aradi rendőrség megkeresésére ma előállították Temesvárról Antal János bérkocsist, aki még 1930 októberében egy lovat és egy kocsit teljes felszereléssel együtt ellopott Aradon. A ló és a kocsi az éppen Aradon tartózkodó Borca János pitesti-i lókupec tulajdonát képezte. Az aradi rendőrség bevezette az eljárást Antal János ellen.

— **A pezsgővéru limonádéárus.** Parázs botrányt rendezett ma délután Arad főuccáján Unguren Constantin 32 éves Rannicul-Saratmegyei limonádéárus és felesége, Micula Lukrécia, akik illuminált állapotban összeverekedtek. A két ember ellen a rendőrség bevezette az eljárást. — Ma előállították az aradi rendőrségre Crişan György Demeter-ucca 209. szám alatt lakó bérkocsist, aki tetten értek, amint a cukorgyár tulajdonát képező szénából lopott. A rendőrség aziránt nyomoz, hogy vajon a kocsi nem követett-e el sorozatos lopásokat.

— **A sakk-verseny a „Magyar Otthonban” tovább folyik.** A benevezési határidő február hó 20-ikáig lett meghosszabbítva, ami által azok, kik még ezen az érdekes versenyen részt akarnak venni, benevezhetnek. A sakkverseny eddigi eredményei, — melyek a naponkinti újabb benevezések által mindig változnak, — újabban a következők: Tusz Kár. Keresztesi Dezső 23, Szabó Sándor 22 és fél, Kovács Ferenc 19, Tusz 16, Szathmáry Jenő 14 és fél, Losonczy Géza 10, Juhász Miklós 8 és fél, Grünfeld Sándor 8, Bold Mibály 7, Guttmann Jenő 6 és fél, Tóth Károly 5, Gellért Kálmán 4, Ulrich Rezső 4, Himeck Emil 4, Bremer Adolf 3, Péterffy József 3 és fél, Szatlanáry József 2 és fél pont.

— **Az aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleménye.** Az aradi CFR forgalmi főfelügyelőségtől folyó évi február 12-én vett távirati értesítés alapján közöljük, hogy a CFR vezérigazgatóság 13.512. számú rendelete értelmében az összes állami nyugdíjasok, valamint a CFR nyugdíjasok arcképes igazolványai közül azok, amelyeknél az 1931. évnegyedenként történt érvényesítése alkalmával kézirati aláírás helyett nedves névbélyegző lett alkalmazva, haladéok nélkül aláírással is ellátandók, és e nélkül nem érvényesek, illetve utazás alkalmával nem használhatók. Ebből kifolyólag kérjük mindazon állami, valamint az érdekelte CFR nyugdíjasokat, akik arcképes igazolványaikat egyesületünk után érvényesítették, hogy azokat az újabban előírt aláírásokkal való ellátás céljából haladéok nélkül hozzák be irodánkba, hogy mielőbb intézkedhessünk. Megjegyezzük, hogy a felsorolt rendelkezés nem érinti azon CFR nyugdíjasokat, akiknek arcképes igazolványai az 1931. évre nem nedves bélyegzővel, hanem névaláírással lettek érvényesítve. Az elnökség.

Jön PYTHIA!

Megöltek egy legényt

Véres multság egy kisiratosi korcsmában — Az elmúlt év novemberében halálos kimenetelű verekedés játszódott le a kisiratosi Sándor-féle korcsmában. Vasárnapi tánc volt, a falu egész fiatalsága részt vett a mulatságon. A zene miatt két táborra szakadt a bál közönsége és heves szóváltás után, a két tábor közelharccal akarta kivívni a maga igazát. Harc közben előkerültek a bicskák is és a csata végén Torma József kisiratosi legény holtan maradt a helyszínen. A csendőrségi nyomozás azután a három Öze testvérré terelte a gyanút, akik ellen halálbüntetést súlyos testisértés miatt eljárás indult meg az aradi törvényszéken.

Ma délelőtt került tárgyalásra a három Öze-testvér ügye. A tárgyalás során harminc kisiratosi tanút hallgatták ki a bíróság, akik a véres korcsmajelenetnek szemtanúi voltak. A kihallgatott tanúk javarésze elnetélesen vallott, hogy egyik sem szolgáltatott pozitív bizonyítékot arra vonatkozólag, hogy a három Öze-testvér késszurása ölte meg Torma Józsefet. A bíróság ezután meghallgatta a perbeszédeket és úgy határozott, hogy február 27-én hirdeti ki ítéletét, ezért a főtárgyalást az ítélet kihirdetéséig enlapolja.

Ferdinánd bolgár ex-cár hetven éves

Szófiából jelentik: Ferdinánd volt bolgár király a napokban ünnepli 70-ik születésnapját. Ez alkalommal külföldön tartózkodó apjukhoz utaznak Boris király, Eudoxia hercegnő és Cyril herceg. A királyné gyengélkedése miatt nem utazhat. Ugy volt, hogy Ferdinánd király ez alkalommal tér vissza az országba, de a politikai körök szerint, tekintettel a küszöbön álló választásokra, a hazautazás most nem aktuális és eszépán akkor kerül arra sor, amikor a trónörökös megszületik.

Dr. Erdős Mátyás buteni-i járásbíró rágalmazója a temesvári tábla előtt

A tábla jóváhagyta Berdan György ügyvéd büntetését — Az ítélet érdekes indoklása — Elégtétel dr. Erdős Mátyásnak

Emlékezetes lehet még az aradi közönség előtt az a két napig tartó izgalmas bírósági tárgyalás, amely a múlt év májusában az aradi törvényszék Costa—Alexandrescu-tanácsa előtt fojt le. A bünygyi eljárás tárgyát egy igen érdekes rágalmazási per képezte, amely az arad megyei Buttyin községnek sokáig volt szenzációja. Dr. Erdős Mátyás buttyini vezető járásbíró, aki a község társadalmának minden rétegében népszerűségnek és szeretetnek örvend, rágalmazásért feljelentette Berdan György buttyini ügyvédet, aki három esztendőn keresztül albiró volt az ottani járásbírószágon. Egy bírósági tárgyaláson Berdan a járásbíró irredentának és hamisítónak nevezte.

Az aradi törvényszék kétnapos tárgyalás után a magáról megfedekezett ügyvédet a legmagasabb pénzbüntetéssel, 30.000 lej pénzbírsággal sújtotta és csak azért nem ítélte fogházra, mert a törvényszék tekintetbe vette büntetlen előéletét. Berdan György megfelebbezte az ítéletet a temesvári ítéletáblához.

Ma volt a Táblán az ügynek a felebbezési tárgyalása. Antonescu elnök, Tinghe és Sovrea ítéletbírák tanácsa előtt. Az elsőfoku tárgyalás anyagának áttanulmányozása után a tanács elutasította Berdan György felebbezését és

helybenhagyta az aradi törvényszék 30.000 lejes pénzbírságról szóló ítéletét.

Dr. Erdős Mátyás vezető járásbírói vizontvád

Felségsértéssel vádolt pincér az aradi ügyészségen

Elrendelték a pincér letartóztatását

Tipei Todor aradi éttermi alkalmazott három nappal ezelőtt ittas állapotban megjelent az aradi pincérszakszervezet Tabajdy-uccai hivatalos helyiségében és ott hangos botrányt rendezett. A pincérszervezet titkára az ittas embert többször rendreutasította, majd fölszólította, hogy hagyja el a helyiséget. Tipei Todor nem engedelmkedett a felszólításnak, sőt összetűzött Orosz Rózi kávéseánnyal, aki szintén a helyiségben tartózkodott.

A szóváltás során az éttermi alkalmazott súlyosan megsértette a kávéseánnyt, közben al-

lítólag az uralkodót is szidalmazta. Az incidens után Orosz Rózi felsietett a rendőrségre és feljelentette Tipei Todort, aki ellen felségsértés miatt is megindult az eljárás. A rendőrség nyomban maga elé idézte az éttermi alkalmazottat és rövid kihallgatás után őrizetében tartotta. Tipei Todort ma délelőtt szállították át az ügyészségre, ahol Vulpe Constantin vezető ügyész hallgatta ki. A főügyész letartóztatási indítvánnyal élt és átkísértette a felségsértéssel vádolt pincért Ludosan vizsgálóbíróhoz. A vizsgálóbíró kihallgatta és megerősítette a főügyész letartóztatási határozatát. A határozat ellen Tipei Todor felfolyamodást jelentett be.

Akasszátok fel! Egy bestiális gyilkos asszony a szolnoki törvényszék előtt

— Borzalmasan megkínöztá és megfojtotta vadházasát négyéves gyermekét — Izgalmas törvényszéki tárgyalás — Az ügyész halált kért a vádlott fejére

A bíróság tízévi fegyházra ítélte Farkasné

Szolnokról jelentik: A törvényszék előtt ma kezdődött meg annak a bünygynek a főtárgyalása, amelyben a vádlott özv. Farkas Emánuelné, született Kovács Rozália 41 éves szolnoki születésű, jászberényi asszony, akit gyilkossággal vádolnak. Az asszony 1928. októberre és 1930. májusa között bestiális módon végzett vadházasátának, idősebb Barta Károly honvédszakaszvezetőnek négy éves és őrizetére bízott gyermekével. Az asszony a gyermeket sózott étellel etette, petróleummal itatta, disznóólban tartotta, lábujját eltörte és mikor husz hónapon át borzalmasan megkínöztá, végül megfojtotta. Amikor a nő a tárgyalóterembe lépett a közönség felkiáltott:

— Akasszátok fel! Akasztófára vele!

Az elnök nehezen tudta a kedélyeket lecsillapítani, majd a vádlott nőt kihallgatták, aki mindent tagadott. Utána Barta Károlyt, a gyermek apját és a vádlott nő vadházasátának hallgatták ki, aki azt mondotta, hogy semmit sem tud arról, hogy gyermekét megkínözták. Erre az ügyész indítványozta, hogy Bartát bűnrészesség miatt azonnal tartóztassa le a törvényszék, mert lehetetlen, hogy ne tudott volna gyermeke husz hónapon át tartó megkínöztásáról. A törvényszék az ügyész indítványt elutasította. Ezután lényegtelen tanukat hallgatta ki, majd az elnök a főtárgyalást délutánra elhalasztotta:

Bodnár tanácselnök délután 3 órakor nyitotta meg a főtárgyalást és újabb tanukat hallgatták ki, akik azt vallották, hogy szemtanúi voltak annak, amikor Farkasné a gyermeket ütötte, kínöztá és több tanu előtt ezt mondotta:

— Bárcsak elpusztulna. Adnék akármennyit az orvosnak vagy bárkinek, aki eltenné láb alól.

Ezután kihallgatták Papp Gábor dr. és Orsós Imre dr. orvosszakértőket, akik azt mondták, hogy a hullán 3 ütéstől eredő sérülést találtak. Egyedül a háton 30 tompa eszköztől eredő ítés nyoma volt. A lábujjakon több izperc hiányzott és annak helyén a csontok üszkösödni kezdtek. A belső részek el voltak geny nyesedve, a halált a test elgemvesedése okozta.

A vádlott elmebeli állapotát illetőleg Orsós Imre dr. kijelentette, hogy semmi jel sem szól amellett, hogy a vádlott nem volna beszámítható, **sőt a normálisnál nagyobb intelligenciával bír.**

Zsolnay Imre királyi ügyész vádbeszédében rámutatott arra a súlyosító körülményre, hogy a vádlott nő maga is több gyermek anyja és mégsem tudta leküzdeni a gyermek iránt érzett brutális érzését. Halálbüntetés kiszabását kérte. Rosti Mihály dr. védő az asszony zerelemről beszélt, amelynek a gyermek állott útjában és amely végül azt okozta, hogy bűnbe sodródott.

A törvényszék este fél nyolckor hirdette ki az ítéletet. Egyrendbeli haláltokozó súlyos testisértés és többrendbeli súlyos testisértés büntette miatt **Farkasné 10 évi fegyházra ítélte**, amelybe a vizsgálati fogságban töltött 8 napon és 3 hét betudatit. Az ügyész súlyosbírtásért, a védő enyhítésért felebbezett.

Jön PYTHIA!

alól felmentette és ezzel megadta a rokonszenves vezető járásbírónak a legteljesebb elégtételt, amelyet nemcsak mint bíró, hanem mint magánember is kiérdemelt.

A táblai ítélet indoklásában súlyosbíró körülménynek minősítette, hogy Berdan György bíró volt és sértegetéseit a tárgyalóteremben követte el. Egy bírónak az indoklás szerint, kell annyi intelligenciával rendelkeznie, hogy magán uralkodni tudjon és volt felettes bíróját hivatalos ténykedése közben helyt nem álló kijelentéscckkel és rágalmakkal sértegesse. Az ítélet példaképpen állította oda dr. Erdős higgadságát, akinek jogában lett volna Berdan Györgyöt letartóztatni, de nem alkalmazta kollegájával szemben azt a szigorot, hanem a bíróság ítéletére bízta ügyének elintézését.

Ongyilkosság a Notre Dame-székesegyházban

Párisból jelentik: A világhírű Notre Dame székesegyházban ma XI. Pius pápa beiktatásának kilencedik évfordulója alkalmával ünnepi misét tartottak, amelyen egy asszony ongyilkos lett. A székesegyház érseke nyomban gondoskodott a templom kiürítéséről és megbízott egy kanonokot, hogy azonnal hajtsa végre a szokásos rituális szer-tartást.

Jön PYTHIA!

Színház — Irodalom — Művészet

Az aradi Városi Színház heti műsora. Kedd: Csodabár (B. bérlet). Szerda: Csodabár (C. bérlet). Csütörtök: Csodabár (A. bérlet). Péntek: Okos mama (szenzációs operettujdonság, B. bérlet). Szombat délután 5 órakor: Mit susog a fehér akác (mozi helyárrakal). Este: Okos mama (operettujdonság, C. bérlet). Vasárnap délután 4 órakor és este 9 órakor: Okos mama (operettujdonság, A. bérlet).

A színház mélyen leszállított helyárral nagy megelégedést keltettek az aradi színházjáró közönség körében, mert így legalább nem tornyosulhat az a gond a színház látogatása elé, hogy a nehéz viszonyok miatt nem lehet a belépti díjat megfizetni. Ma egész családok tudnak annyi pénzért megnézni egy előadást, amennyibe azelőtt egy jég került. És azok pedig, akik látogattak ugyan a színházra, de kénytelenek voltak lemondani arról a helyről, amit régebben elfoglaltak, most újra ezeket a megszokott helyeket válthatják meg. A színház igazgatója okult a temesvári példán, ahol a leszállított helyárrak módszere kiválóan bevált és a közönség egészen új rétegei szoktak beismét a színházba. Ilyen körülmények között ezáltal nem lehet a közönségnek a rossz gazdasági viszonyokra hivatkozni, mert például 40 lejért a földszinten ülhet. A helyárrak különbözően a következők: nagy páholy 400, földszinti páholy 300, I. emeleti páholy 240, II. emeleti páholy 200, I. rendű zsöllye 80, II. rendű zsöllye 60, III. rendű zsöllye 40, erkély I. sor 40, erkély II—III. sor 35, erkély IV—V. sor 30, III. emeleti I. sor 25, többi sor 20, karzat 10 lej.

Csodabár előadásával nyitja meg ismét a színházkapuit. Már hétfőn megélnék a színház tájéka, ekkor érkeznek vissza Temesvárról a színészek, hogy megkezdjék többnapos aradi szezonjukat. Az első előadás a Csodabár előadás-sorozatának folytatása lesz, amelyet az eltávozás körülménye szakasztott meg. Ez a kivételes látványosságú revü, amikor is a színpad eltűnik és a cselekmény a közönség körében zajlik le, páratlan sikert aratva Kornély Máriát, Agoston Babát, Vincze Emmiát, Dancs Icát, Felhő Ervint, Keleti Árpádot, Székely Bálintot, fű. Szendrey Mihályt, Csóka Józsefet, Csengery Icát, Gömör Emmát, Jávör Alfrédet, Kun Dezsőt, Rajnay S. Sándort stb. foglalkoztatta. A jegyek már szombattól kezdve válthatók a színház pénztárában. A színpártól egyesületi szelvények továbbra is érvényesek.

A Kölcsey Egyesület vasárnap délutánja e hó 15-én, a Kulturpalotában különösen gazdag és változatos műsorral várja a tagokat. Aktuális dr. Szedlák Ödön tárgya a Neumann Teréz vérző sebeinek lélektani megvilágítása. Nagyon érdekes irodalmi-előhalással fogja az Anyák Iskolájában tegnap aratott sikerét megnövelni Balogh Ernő dr.: Lao-tse kínai vallásalapító bölcselő gondolatvilágát fogja feltárni „Egy költő 2500 évvel ezelőtt” című előadásában. Nagyszerű száma lesz a vasárnap délutáni zsuron Károly Sándornak a „Saxofon” című novellája, mely Nagyváradon nagyon tetszett. Olasz, német és magyar dalokat fog énekelni Zimmermann Ferenc újaradi takarékpénztári igazgató, kiben zengő hangja, művészileg kulturált énekest fog megismerni az aradi közönség. Külön vonzó érdekesség, hogy zongorán dr. Goldzieher Albert lesz művészi kísérője. Az igazi művészet kifejezői lesznek Fenyőné Molnár Erzsébet, dr. Ungár Imre, dr. Gárdos Oszkár, Weisz Arnold és dr. Werner Sándor, akiknek kitűnő együttesében fogja élvezni a közönség Goldmarck Károly gyönyörű zongorakvintettjét. A belépőjegyül szolgáló tagsági jegyek a Kulturpalota könyvtárában délelőtt 10—1-ig és délután 5—7-ig kaphatók.

Az új színházi szenzáció: Okos mama, amely egész Budapestet még ma is izgalomban tartja. A Király Színházban ez volt Fedák Sárival a címszerepben hosszú idő óta a sláger, ma már egy másik színházban, a Fővárosi Operettszínházban fut és a századik előadás felé közeledik, de a nyolcvanon már most túl van. A szerzők nem kisebb emberek, mint Szenes Béla, akinek alapötletét Békeffy István, Lajthay Lajos muzsikájára ragyogóan dolgozta szellemes operetté. A Mesék az írógépről, a Régi nyár, a Párisi divat, a Lila test, sárga sapka, stb. szerzőkettőse mellé nagyszerű előadás sorakozik fel. Felhő Ervin megszokott rendezői kitűnősége a címszerepben Kornély Máriát, azután Vincze Emmiát, Dancs Icát, Keleti Árpádot, Jávör Alfrédet, Fratta Gézát, fű. Szendrey Mihályt, Csóka Józsefet és Kun Dezsőt nagyszerű előadásra hangolta, de kiváló szerepet alakít ő maga is. Premier: pénteken.

Jugoszlávia védekezik az orosz és magyar buza ellen

A kormány felemelte a kukorica és buza vámilletékét

Belgrádból jelentik: A behozatali vámtarifáról szóló törvény módosításával kapcsolatban az Avala-ügynökség a következőket közli:

Jugoszlávia területén a buza ára érezhetően emelkedik a külföldi piacok helyzetéhez viszonyítva. Ezért a jugoszláv kormány lehetségesnek tartja, hogy ezt az áremelkedést a külföldi buzatermelő államok kihasználják és orosz és magyar búzát hoznak forgalomba Jugoszláviában. A kormány ezért elhatározta, hogy a buza védvámját öt aranydinárról tíz aranydinárra, a kukorica védvámját 2.50 aranydinárról öt aranydinárra, a buzaliszt védvámját pedig nyolc aranydinárról tizenhat aranydinárra emeli fel métermázsánként. A rendelet már életbe lépett. Hogy ez mennyire érinti a román gabonakereskedelmet, azt egyelőre még nem lehet tudni, mindenesetre az itteni exportőrök körében nyugtalanság mutatkozik.

Harminc pontot esett Nagykarolyban a buza, mert leégett a Múmalom

Pánik a nagykarolyi piacon.

A Weinberger testvérek tulajdonát képező műgőzmalom leégése egészen megváltoztatta a hétfői piac képét. Nagykaroly környékéről szokatlan mennyiségű terményt hoztak be a gazdák, de a nagy kínálattal szemben kereslet egyáltalán nem volt. A buza még 11 óráig tartotta az árát, azonban ezután rohamosan esett. Dél felé 220—230 lejért kínálták a búzát, de vevő így sem akadt.

A termelők között nagy lehangoltság uralkodik, mindenki attól tart, hogy a malom katasztrófája teljesen megfogja bénítani a nagykarolyi terménypiacot. A termény árak a következőképpen alakultak ki: buza 220—230, rozs 180—190, tengeri 220—230, árpa 230—240, napraforgó 380—400, zab 320—330 lej volt métermázsánként.

Az állatvásártéren szokatlan élénkség volt. Exportra körülbelül 250—300 marhát hajtattak fel, amelyből eladásra került 50—60 darab. Az export-marha 20—25.000, a vágó-marha 4—6000 lej volt páronként. Kóvér sertés 22—23, sovány sertés 28—30 lej volt különként. Igásló 3—6000, tenyészlő pedig 20—24 ezer lej volt páronként.

— Tönkreteszi az argentinai termelőket a szovjet-dumping. A szovjet-dumping legújabbban az argentinai gazdasági életet fenyegeti. Oroszország egész hajórakomány nyersanyagokat és készárúkat olyan hihetetlenül ad el Argentínában, hogy azzal a belföldi termelők és iparosok nem tudnak versenyezni. Az argentinai iparösszövetség most felkérte a kormányt, hogy az orosz áruk bevitelét tiltsa be.

— Megszilárdult a világpiacokon a tojás ára. Az erős havazások folytán a tojás ára a világpiacokon némiképpen újból megszilárdult. A bevásárlásnál a nagykereskedők mégis elővigyázatosak, mivel az idő megenyhülésével a drágább árak nem tarthatják magukat.

— Új petroleumforrás. Az Apig olasz petroleumtársaság Pármában, Fontana Viva község közelében petroleum után kutatott és már eddig főbb tonna petroleumot sikerült a föld mélyéből felszínre hozni. Szombaton várhatóan kétszáz méter mélységből rendkívül erős petroleumsugár tört elő, amelynek hozama vetekszik a nagy romániai petroleumforrások teljesítményével.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Ménes-Magyarádi Cognacgyár Rt. ügyében kimondották a likvidációt a vállalat hitelezői

A hitelezőkből alakított bizottság értékesíti a vállalatok vagyongörcsűjét — A Bancara aradi fiókja újra kesleteti a konyakgyár likvidációját is — Szerdán ülnek össze újra a vállalat hitelezői

A Ménes-Magyarádi Cognac-gyár R.-T. fizetési képtelenségének ügyében ma délután tartották meg első értekezletüket az aradi Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében a vállalat hitelezői. Az értekezleten oly kedvező hangulat alakult ki, amely minden kilátást biztosítani látszik arravonatközzel, hogy egyik hitelező sem fogja a sima likvidálás tervbevetett folyamatát megnehezíteni. A Cognac-gyárat dr. Szöllösi Zsigmond aradi ügyvéd képviselte.

Dr. Szöllösi előadta az elkészített státust, melynek adatai szerint 4 millió 200 ezer lej passzívával szemben a mai értékek szerint felbecsülve, cca 2 millió 900 ezer lej aktívával rendelkezik a vállalat. Javasolta, hogy a rendelkezésre bocsátott aktívumokat, valamint Kaufmann Béla igazgató magáningatlanait vegye át a hitelezőkből alakulandó bizottság. Ugyancsak mondja ki a bizottság a likvidálást és az aktívák értékesítését. A hitelezői érte-

kezlet elvben hozzájárult a felajánlott megoldási formulához; a tárgyalásokat azonban meg kellett szakítani, mivel az egyik hitelező, a Societatea Bancara Romana itteni fiókja ezúttal sem tudott függetlenül nyilatkozni magatartásáról. A Cognac-gyár ügyében a legközelebbi hitelezői értekezletet a jövő hét szerdáján tartják meg. Ezen az értekezleten fog tenni jelentést a státus felülvizsgálására kiküldött bizottság, amelynek tagjai sorában részt vesz a Bancara kiküldöttje, Stein Sándor a Podgoria-cég képviselőjében és Hagyó József a magánhitelezők részéről.

A hitelezői értekezleten megjelentek: A Bancara képviselőjében: Gál József igazgató és dr. Kell József ügyész, a Podgoria képviselőjében: Stein Sándor és dr. Fuchs Albert, magánhitelezők: Hagyó József, Szabó Zoltán tábornok, aki Bódy Bódog paulisi szőlőbirtokost képviselte és Bartók Jenő.

A szovjet-fadumping veszélyezteti a román fa egyiptomi elhelyezését

Az egyiptomi román kereskedelmi attasé figyelmeztetése —

A román fa csak árleszállítással lehet versenyképes

Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i kereskedelmi és iparkamara ma átíratot kapott az egyiptomi román kereskedelmi attasétól, amelyben az attasé arról értesíti a kamarát, hogy a szovjet dumping-fával árasztja el az egyiptomi piacot, amely a román fának is jó felvevője volt.

A kereskedelmi attasé figyelmezteti a romániai fatermelőket, hogy ha versenyképessé akarják tenni árujukat az orosz fával, úgy mérsékeljék áraikat és emeljék fel famennyiségeiket.

Vizumát pontosan és előnyösen Arad leg- régibb vizumirodája Sándor Ferenc-cég intézi.

Palesztinában virágzik a rabszolga kereskedelem Rabszolgapiacok Hedzsaszban és Jemenben — A hedzsaszi kormány províziót kap a rabszolgák után — Az árva zsidógyermek sorsa

Jeruzsálem. Az arab újságok legutóbbi számai szenzációs leleplezéseket közölnek a palesztinai rabszolgakereskedelem fejlettségéről. Az *Al Hayat* című lap egy pár konkrét esetet is sorol fel és nyílt levélben hívja fel az angol hatóságok figyelmét arra, hogy minden erejével akadályozza meg ennek a borzalmas középkori intézménynek még jobban való elterjedését.

A lap szerint a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság helyzete olyan súlyos, hogy sok földmives család kiskorú leányát

huszonöt évre rabszolga-munkára adja el és boldog, ha a lányokat valóban csak cselédmunkákra használják fel.

Az ilyen kiskorú gyermekek eladására az utóbbi időben olyan nagy volt a kínálat, hogy egy nyolc éves kislányért például már alig kapják meg a szülők a kb. tízezer lejnek megfelelő összeget. Mindennek a koronája azonban a nyílt levél szerint az, hogy sok angol tisztviselő is ilyen módon szerzi be a szükséges szolgaszemélyzetét és így rabszolgatartóvá válik. Ez a helyzet a régi rabszolgaságtól mindössze csak annyiban különbözik, hogy a nagykorúság elérésekor a gyermek nem kényszeríthette arra, hogy tovább is megvásárlójánál maradjon.

A rabszolgakereskedelem főleg a beduinoknál van elterjedve, akik tudvalevőleg egész Palesztinában és Transzjordániában laknak. A legtöbb beduintörzs előszeretettel tart néger rabokat, akiket otthoni munkákra használ fel. Ezeknek a raboknak a helyzete alapiában véve nem a legrosszabb, de — habár jogilag nem is, de ténylegesen — semmilyen módon sem szabadulhatnak meg „uruktól”. A Népszövetség egyébként már egyik jelentésében beszámolt arról, hogy Arabiában létezik még most is rabszolgakereskedelem, de

a palesztinai rabszolgakereskedelemtől még nem tudtak.

A rabszolgapiacok központja Hedzsaszban van és a hedzsaszi kormány minden eladott rabszolga után egy bizonyos összegű „províziót” kap. A piacrészben Afrikából átszállított négerke, részben pedig mekkai zarándoklatra érkező és a beduin törzsek által elrabolt fiatalember kerülnek. A Jemenben élő zsidó lakosság maga is a rabszolgasághoz hasonló helyzetben él. Az árva zsidógyermekeket ugyanis kényszerítik, hogy az izlámra térjenek át és akkor az Imánhoz (az uralkodóhoz) kerülnek, mint „szolgák”. Az árva lányokat viszont — mint azt egyes utasok könyveikben is megemlítik — szintén áttérítik az izlámra és azután valamilyen mohamedán nagyur háremébe kerülnek.

Rádió műsor.

Romániai idő. —

PÉNTEK, február 13.

Bucuresil, 13. Gramofon. 17. Házi zenekar. 18.15. Házi zenekar 20.30. Gramofon. 21. Operast. Rossini. A seveillai borbély. Budapest. 10.15. A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye. 1.05. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 5. Kovásznay Erzsébet mesél a gyermekeknek. 6.30. Hangverseny. Közreműködnek: Molnár Alice (ének). Zongorán kíséri: Polgár Tibor. 7.15. „A háború vértelen fegyvere: a propaganda hadviselés”. Nemes Erdős László előadása. 7.40. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. — 9.15. A varsói filharmoniai társaság hangversenye Varsóból. Maik: A Fejes-szalonzenekar, az Ostende tangó- és jazzband, valamint Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból. Kalmár Pál (ének) közreműködésével. — Belgrad. 13.15. Gramofon. 18.30. Seta Európán keresztül. 21. Népdalok. 21.30. Kamarazene. 23.15. Házi zenekar. 23.50. Kávéházi zene. — Leipzig. 17.30. Zenekari verseny. 20.45. Wagner-est. Szimfonikus hangverseny. Vezényel: Szendrey Alfréd. Utána: Könnyű zene. — Milano. 18. Gramofon. Genova: Kávéházi zene. 20.30. Könnyű zene. 21.30. Könnyű zene. 22.30. Zenekari hangverseny. Utána: Kávéházi zene. — Prága. 17.20. Nemzetközi előadás. 17.30. Brünn. 19.25. Német adás. 20.20. Svéd népmuzsikuskok hangversenye. Skandináv népdalok. 20.35. Hangverseny. 21. Szimf. 23.15. Színházi szemle, műsor. 23.20. Brünn. Wien. 12. Gramofon. Richard Wagner halálához. 13. Könnyű zene gramofonon. — 16.35. Zenekari verseny. 21. Operaelőadás. Weinberger: Schlaraffenland, vígopera öt képben. 23.30. Macho-zenekar.

A szerkesztésért ideiglenesen

SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg tsatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

Accumulator-töltés Rosenfeld G. Arad, Bulev. Reg. száma 9.

ALKALMAZÁS.

HÁZVEZETŐNŐNEK elmennék vidékre idős házaspárhoz vagy egyedül álló úrhoz. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 481

JOBBA nő bejárónak vagy mindenesnek ajánlkozok. Volt Kossuth-ucca 26. Ház-mesternél. 493

VIDÉKRE keresek könyvelésben és egyéb irodai munkákban jártas, románul beszélő kisasszonyt. Ajánlatok „Szeszszakma” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnek. 499

NEMET-MAGYAR gyors- és gépmű tudó fiatal tisztviselő, vagy tisztviselőné felvétetik. Ajánlatokat, kor, vallás és fizetési igény megjelölésével „Irtex” Román Textilipar címére kérjük. 501

LAKÁS.

NÉGYSZOBÁS lakást azonnalra keresek. Kérem az ajánlatot az Aradi Közlöny kiadóhivatalába leadni. 498

ÜCVÉDI IRODÁNAK és lakásnak alkalmas 5-6 szobás lakást keresek május hó 1-re a főtéren. Választ az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 334

KERESSEK orvosi rendelőnek alkalmas négyszobás földszinti, elsőemeleti lakást belvárosban május 1-re. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 495

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

SZABADSÁG-TÉR 10. szám alatt egy 3 (három) és két 2 szobás modern lakás mellékhelyiségekkel, ugyanott 1 szobás, fürdőszobás modern lakás május 1-jére kiadó. Érdeklődni Szabadság ter 15. szám alatt. 503

MODERN 3 szobás lakás ujonnan festve, parkettázva, nagy parkos udvarral, május 1-ől kiadó. Özv. Groszmanné, volt Magyar-ucca 3. 502

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KIADÓ 3 szobás magánház május 1-re Str. Sft. Gheorghe 7. (Dezső uca). 497

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Jól értékesíti eladó áruját,

telesleges holmiját az

Aradi Közlöny

apróhirdetése útján.

PERZSASZONYLEGEK és egy zongora eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 497

Csak ügyes, gyakorlott gépesztergályosokat keresünk.

Ajánlatok „Esztergályos 115” jelige alatt a kiadóba kéretnek.

SÜRGÖSEN KERESSEK különböző ezüsttárgyakat, u. m.: tálcákat, tálakat, cukortartókat, figurákat, poharakat, oszlopokat stb., továbbá vitrintárgyakat, különböző antik és modern figurális porcellánokat, keleti perzsaszőnyegeket, márkás festményeket, antik és modern bútorokat, közszükségleti cikkeket stb.. Azok gyors eladásáról gondoskodom. **SALGÓNÉ bizományi üzlete** Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

EZÜST EVŐESZKÖZÖK, vitrinek, szekreter, szőnyegek, fotelok, antik diványok, zongorák, festmények, ebédlő, háló, uriszoba, szalonberendezések, tükrök, álló villanylámpák, zongorák, hegedűk, hintaszék, bundák, szőrmék, asztalok, órák, íróasztalok, rollós íratrészek, falitálcák, dísz tárgyak, piainó stb. stb. jutányosan beszerezhetők. **SALGÓNÉ bizományi üzlete** Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgr-os csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb feltételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Ismét olcsóbb
a tűzifa és széna
BOROS JENO fa és szénatelepén
volt Óvár-ter és Hajó-u. sarok.
Telefon 591.

15 lejért

készítik 2 drb. szabályszerű, előírással igazolvány-
fénycépet.
Pontos és gyors kiszolgálás.

Roth János,
Str. Sinagoga (Chorin Aron-u.) 2-4.
Neolog zsidótemplom épülete mellett.

ÜZLETEK.

SZABADSÁG-TÉR 10. szám alatt 1 üzlet egy pinceraktárral május 1-re kiadó. Érdeklődni ugyanott. 501

ÜZLETHELYISÉG volt Szabadság-tér 9., május 1-re kiadó.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethehelyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetestű és tisztítóüzlet volt. azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNFÉLÉK.

SZÉPEN felkérem a jószívű embereket, miután a leányom a kórházban van, én pedig tehetetlen öreg asszony vagyok, nagy nyomorban sanyidódom, segítségnek rajtam. Jak Demeterné, Haltér 16., udvari pinceakás. 250

Hirdessen az Aradi Közlönyben!